

Paskandino Suv. Valstijų Laiivą

Pirma Gegužės Rusijoje

Saukia generalį streiką

Uždare rubežius

PASKANDINO SUV. VALSTIJŲ LAIVĄ.

Virš 30 žmonių, manoma, yra žuvę.

LONDONAS, gegužės 1.— Iš Londono ir New Yorko pranešima, kad pereitą su- batą vokiečių submarina pas- kandino dar vieną apgink- lų Suv. Valstijų pirklybinį laivą. Laivas paskandinta šiaurinės. Airijos pakraš- čiuose grįžtant jam atgal į Šuvenytąsias Valst. New Yorko pranešimas, be to, sa- ko, kad su laivu žuvo virš 30 žmonių, jų tarpe pats laivo kapitonas ir vienas Suv. Val- stijų laivyno oficerius, leu- tenantas C. C. Thomas, va- dovavęs jureivais, kur buvo skirti laivo apsigynimui nuo galimo submarinų užpuoli- mo.

Laivas Vacuum priklausė Vacuum Oil kompanijai, Ca- lifornijoje. Pastatyta jis 1912 metais. Turėjo 2,551 tonų įtalpos.

Washingtono valdžia te- nus dar neaplaikę oficialio- nesimo apie laivo paska- ndinimą. Todėl ji atsisako duoti smulkesnių paaiškin- nių apie laivą ir jo įgulą.

PIRMOJI GEGUŽĖS RUSIJOJE.

Caro žieminis palocius pa- puoštas vėliavomis su re- voliuciniais užrašais.

PETROGRADAS, gegu- žės 1. — "Visų šalių darbi- ninkai, vienykitės!" Toks pa- rašas vakar puošė vyriausią- jęimą ir caro žieminį pala- cių Petrograde. Tai žen-klas prisirengimo prie didžio- sios darbininkų šventės — pirmos dienos gegužės. Šian- die, sakoma, Petrogradas apvaikščios tą šventę taip, kaip dar niekuomet to nebu- vo caro valstybėje. Iki šiol mat caro budeliai stropiai dabodavo kiekvieną darbin-inkų žingsnį toje dienoje. Darbininkai savo šventę tu- rėdavo apvaikšioti kur nors miško tankumyne, būnant nuolatinėje laimėje nuo po- licijos ir kazokų. Šiandieną gi — pati valdžia prisideda prie apvaikšiojimo tos šven- tės! Kokia nelaukta ir mil- žiniška atmaina! Neseniai amintieji šandie švęs savo pergalės šventę... Jiems nu- tilenks ir tie, ką neseniai ty- čiojosi iš jų, ir net persekio- jo.

Didžiosios darbininkų šven- tės išvakariais laikinoji va-

ludžia, kad parodžius savo pritarimą jai, nutraukė dar vieną senojo despotizmo grandinį, šį syk nuo kareiv- ių rankų. Karės ministerio Gučkovo proklamacija pir- mą syk Rusijos istorijoje ka- reivis pripažįstama piliečiu. Iki šiol jis buvo skaitoma da- iktu, paskirtu mirčiai ir ne- šančiu ją kitiems... Be šito pripažinimo karės ministe- rio proklamacijoje skaito- me:

Pilna tikėjimo ir žodžio laisvė; neprivertstas atliki- nėjimas bažnytinių pareigų; kareivių laisvė iš karės fro- nto neprivalo but cenzuro- jami; laisvė ir brošiūrų siu- ntinėjimas kareiviams į ka- rės frontą neturi but varžo- mas; visiškai panaikinimas vergiškojo "tamsta" atsa- kant į oficeriaus klausimus. Nuo dabar kareiviai turės atsakyti į savo oficerių kla- usimus su "taip" ir "ne" — be priedo "tamsta." Karei- viai, be to, jeigu jie nenori, neprivalo sveikinti savo ofi- cierių ir tt. Visiškas panai- kinimas kunikiškųjų bausmių: "karcerio", mušimo ir tt.

Šitaip laikinoji valdžia pa- sitiko pirmąją gegužės, — su naujomis laisvėmis ir vy- riausiuoju susipratusių dar- bininkų opalsiu: "Visų šalių darbininkai, vienykitės!"

Kaip ją pasitiks patys Ru- sijos darbininkai, tatau ne- užilgio atsižinosime.

ŠAUKIA GENERALĮ STREIKĄ.

Šiandie laukiama milžiniškų —gegužinių demonstracijų visoje Austrijoje.

COPENHAGEN, gegužės 1. — Austrijos socialistų die- nraštis Vienoje, Arbeiter Zeitung, patvirtina paskly- dusį gandą, butent, kad Au- strijos socialistai išleido at- sišaukimą, kuriame kviečia- ma visų pramonijos šakų da- rbininkai mesti darbą pir- moje gegužės. Sakoma, kad šandie Austrijoje turės įvy-kti visa eilė milžiniškų gegu- žinių demonstracijų ir susi- rinkimų — tokių, ką Austri- ja dar nėra mačiusi. Darbi- ninkai sugrįšią darban ryto.

UŽDARĖ RUBEŽIUS.

Nenori išleisti žinių apie darbininkų judėjimą.

WASHINGTONAS, geg. 1. — Valstijos Departamen- tas aplaikė žinių, kad Vokie- tijos valdžia uždariusi visus stogų, jie užkėlė ten ir ko-

rubežius. Taigi bėgiu seka- mų šešių dienų nei vienas žmogus nei žinia negalės pe- reiti iš Vokietijos Holandi- jon, Švedijon ar kitur. Šiuo, sako, norima užgniaužti ži- nias apie dabartinį darbin-inkų judėjimą Vokietijoje.

Milžiniškas gaisras.

CHICAGO, Gegužės 1. — Vakari apie 3 val. po pietų, ant 18 gatvės, tuoj prie ka- nalo, užsidegė javų elevator- torius (aruodai). Nespėjo nė gaisrininkai atvykti, kaip milžiniški budinkai jau bu- vo paskendę liepsnose.

Gaisro vietoje buvau vie- nas pirmųjų. Kelios gaisri- ninkų komandos jau darba- vos, ir vis naujų ir naujų skubinos. Bet žmonių kova su išsėjusia ugnimi išrodė baisiai menkutė, silpna. Van duos tarytum bijojo palie- ti liepsnų. O ugniniai liežuviai laizbės vis smarkiau, vis dra- siau. Liepsna šokinėjo vis augščiau, duko pikčiau. Žie- žirbos skraidė padangėmis... Net didelės blekinės lentos, kuriomis buvo apmušta iš- lauko budinkai, ir tos tary- tum popiera raitės, skraidė ore.

Tiltai, jungusieji atskirus budinkus, emė rangyties. Nukris kokie nors perdegę balkiai ir milžiniški ka- muoliai žiežybu išsiverčia padangėn.

Pietų pusėje staigu pra- kiuro vieno budinko siena. Pabiro javai. Daug jų. Štai vėl atšoko blekinės tinkavo- nės ir dideliu trenksmu nu- barškėjo, nutarškėjo ant žemės.

Ugnagesiai, stovėjusieji arčiau degančio namo, išsi- gaudę pasileido tolyn. Vie- nam jų pasipynė kas tai po koja ir jis tiesiai veidu pa- griuvo vandens balo, kone pasinerdamas.

Atsikėlė visas šlapias. Jis jau šur nebebut užsidengęs. Dumams prasisklaidžius pasirodė vidus degančio na- mo. Kupso kruvos javų, ar ko tai kito.

II. Žėgliai mediniai dega. Ga- isrininkai braidydami van- denyj iki kelių velka švirkš- les arčiau degančio budinko. Atkreipia kokias penkias ar šešias jų į prakiurusią sieną ir paleidžia vandenį. Kyla dumų debesiai. Nieko nebebut. Susikirta, vadi- nas, ugnis su vandeniu.

Minutė, kita, trečia. Du- mai prasisklaido. Vanduo pradeda imti viršų ant ug- nies. Bet pasilieka jis labai mažai. Tik kraštelį namo, tik kamputį. Kitur-gi, vidu- je, pilnai dar viešpatuoja ugninė stichija. Čia tebedu- ksta ji nesulaikomai.

Paėjau į kitą vietą. Rytin- nės degančių namų šonas. Gaisrininkams čia gera. Su- lipę ant artimesnių namų žaislų ir patekusių nelaisvėn kareivių vietas.

kas penkias ar šešias švir- kšles. Ir jų jiems užtenka. Mat jiems iš čia gesynt leng- va: pavėjui. Todel šitas šo- nas da sveikas. Taippat iš- rodo, tik gerokai įlinkęs. Jau rodos turėtų griūti, bet lyg ko tai laukia.

O viduj liepsna šėlioja. Einu namo. Apie linkom užėinu ant 18 gatvės. Ima smarkiai lyti. Bet žmonės vis dar nesiskirsto. Ir kur- gi skirstysis — ne dažnai to- kį reginį tenka matyti!

Šiaurinė degančių budin- kų pusė labiau nukentėjus. Čia jau sienos pusėtinai ap- griuvusios. Nors ugnis vis dar nesiliauja siutus, nors vis dar turi maisto, bet, ma- tyt, lyg ilsta, lyg svyruoja, lyg pavargsta.

"Naujienu" Reporteris.

REIKALAUJA TAIKOS.

Argentinos socialistų suva- žiavimas priešinasi kareli.

BUENOS AIRES, gegu- žės 1. — Buenos Aires mies- te dabar atsibuvo visuotinas Argentinos socialistų suva- žiavimas. Vakarykštėje su- važiavimo sesijoje kilo sma- rkių debatų, kuomet buvo įnešta rezoliucija, pasmer- kianti Vokietijos submarinų karę ir reikalaujanti, kad Ar- gentinos valdžia apginkluotų savo pirklybinius laivus. Po ilgų ir karštų debatų rezoliucija tečiaus buvo atme- sta — 4,210 balsų prieš 3, 557 balsus. Po to buvo pri- imta rezoliucija, reikalaujan- ti, kad Argentinos valdžia laikytųsi pilno naturalumo dabartinėje Europos karėje.

SMERKIA SOCIALISTUS.

Vokietija turinti prijungti užkariautas teritorijas — ir gana.

AMSTERDAM, gegužės 1 — Berlio dienraštis Lokal Anzeiger praneša, kad Vo- kietijos atžagareivių-konse- rvatorių partijos pildomasai komitetas išleides ilgą atsi- šaukimą, kuriame labai už- sipulama ant Vokietijos so- cialistų už reikalavimą tai- kos be aneksijų ir kontribu- cijos. Toks reikalavimas esąs niekas daugiau, kaip prasižengimas prieš tėvy- nę... Vokietija turinti pri- jungti tinkamą atlyginimą- kontribuciją "už padarytus tėvynei nuostolius."

REIKALAUJA DAR 500,000 VYRŲ.

LONDONAS, gegužės 1.— "Anglijai reikia. mažiausia 500,000 vyrų!" Tokį atsi- šaukimą išleido į žmones An- glijos valdžia. Valdžia no- ri kaip galima greičiau su- rinkti tą kareivių skaičių, kad užpildžius užmuštų, su- žaislų ir patekusių nelaisvėn kareivių vietas.

PERSERGSTI SAVO VALDŽIĄ.

Ilgas atidėliojimas žadamų- jų reformų galys atnešt kaizeriui negeistinių pase- kmų.

AMSTERDAM, gegužės 1 — Buvęs Vokietijos koloni- jų ministeris, Dr. Bernhard Dernburg, viename didelia- me susirinkime Breslavo mieste viešai persergėjo Vo- kietijos valdžią nuo galimo pavojaus iš darbininkų pu- sės. Dernburg užreikšė, kad ilgą atidėliojimą žada- mų praveisti reformų galys galutinai išsemti darbinin- kų kantrybę. O tuomet vald- žiai gręstų didelis ir neišve- ngiamas pavojus.

Be to Dr. Bernhard Dern- burg reikalauja, kad valas- tybės kancelaris Bethmann- Hollwegas pagalios turėtų tiek drąsos, kad paskelbus kokiais tikslais Vokietija ve- da dabartinę karę.

IR KARĖ BELAISVIAI STREIKUOJA.

Vokiečių-austrij belaisviai, dirbantys prie miesto dar- bų Kieve, reikalauja 8 val. darbo dienos.

KIEV, gegužės 1. — Iš Ki- evo, Rusijos, pranešama, kad ten sustreikavę vokiečių- austrij karės belaisviai, dir- bantys prie miesto darbų. Streikininkai reikalauja 8 v. darbo dienos ir geresnių da- rbo sąlygų.

Tatai liudija, kad Rusijo- je turi laisvės ir belaisviai. Du žodžiai taip nesutaukoma prasmė!

VIŠOS ŽEMĖS TURI BUT IŠDALINTA KAIMIE- ČIAMS.

Tokį reikalavimą įnešė Ru- sijos kareivių atstovų su- važiavimas Minske.

NEW YORK, gegužės 1.— New Yorko žydų dienraštis Vorwaerts aplaikė iš Petro- grado žinių, kad neseniai at- sibuvusiam Rusijos karei- vių atstovų suvažiavime, Mi- nske, tarp kita priimta rezol- iucija, reikalaujanti panai- kinimo didžiųjų privatiųjų žemės nuosavybių ir išdalini- mo jų bežemiams ir mažaze- mams — kaimiečiams.

SULAIKĖ.

Buvusi kunigaikštienė Ra- dziwil sulaikyta Ellis Islan- d'e.

NEW YORK, gegužės 1.— Atvykusi į čia Norvegų lai- vu ponis K. Kolb, buvusi kunigaikštienė Radziwilo mo- teris, sulaikyta Ellis Islan- d'e. Jai primetama tulos kląstos, atliktos dar 1902 m. pietinėje Afrikoje. — Kolb atvyko į šią šalį tikslu skai- tyti eilę paskaitų apie buvu- siojo caro dvarą.

NE ATSKIROS, BET VI- SUOTINOS TAIKOS.

Siekiasi socialistų rengiamo- ji taikos konferencija Stockholme.

STOCKHOLM, gegužės 1. — Žinomasai Holandijos so- cialistų vadas, d. P. Troels- tra, atvykęs į busimąją tai- kos konferenciją, vakar tu- rėjo pasikalbėjimą su Asso- ciated Press įgaliotiniu. Tarp kita d. Troelstra griež- tai užginčijo pasklydusį ga- ndą, buk busimoji konferen- cija stengsis atsiekti, jei ne daugiau, tai bent separ. tai- kos tarp Rusijos ir Vokietij- os. "Mes nedirbame už se- paratinę taiką, ir negeidžia- me jos," nžreikšė d. Troels- tra. "Visa, ko mes norime, tai visuotinos ir patvarios taikos. Ir mes manome, kad jau atėjo laikas atsiekti jos."

Paklaustas ar visa tai nē- ra daroma pasidėkojant vo- kiečių ir austrij agitacijai, d. Troelstra atsakė, kad taikos konferencija buvo pradėta plenuoti jau nuo pereito ru- gpjučio mėnesio ir kiek vė- liau, kai Internacionalis So- cialistų Biuras aplaikė iš S. Valstijų d. Morris Hilquito laišką, raginantį Intenacio- nalį Socialistų Biurą sušauk- ti tarptautinį socialistų ko- ngresą. Baigdamas Troels- tra užreikšė: "Butų suvis ne- teisinga sakyti, kar mes su- sirinkome vokiečių ar aust- rij kurstomi. Šito nuo mūsų reikalavo netik amerikiečiai, bet taipjau danai, norvegai ir kiti. Busimoji konferen- cija bus neutralė pilniausioj to žodžio prasmėj—tikslu at- siekti visuotinos taikos, ne kitaip."

TURESIAS NETEKTI SOSTO.

ATHENS, gegužės 1. — Žinios iš Graikijos sostinės skelbia, jogei karalius Kon- stantinas rengiasi atsisakyt nuo sosto, kad pavedus jį sa- vo sunui. Prie šito karalių Konstantiną spiria vokiečių agentai. Girdi, liuosanorių atsisakymu jis galėsias išge- lėti ne tik save, bet ir visą šeimyną. Mat karaliaus so- stui nuolatos grumoją talki- ninkai ir Venizelos partija. Liuosanoris Konstantino at- sisakymas taigi suardytų jo priešininkų plenus ir išgel- bėtų jį nuo išgugijimo iš Grai- kijos.

Darbininkų šventės Apvaikščiojimas

SEREPOS VAKARE, Gegužės 2 d., 7:30 v. vak M. MELDAŽIO SVET., 2242 W. 23rd Pl. Inžanga dykai. Kalbės drgg. P. Grigai- tis ir A. Antonovas. Kviečia visus pributi L.S.S. 22 kp. Komitetas.

AIRIJOS ATEITIS BAL- FOURO RANKODSE.

Ji busianti išrišta Wa- shingtone.

LONDONAS, gegužės 1.— Vakari lordas Northcliffe pasikalbėjime su Associated Press įgaliotiniu tarp kita užreikšė: "Airijos ateitis y- ra pilnai atiduota Balfouro" ir jo komisijos Suv. Valsti- josna rankas"... Lordas Nor- thecliffe mano, kad Balfouro komisija išrišianti tą klau- simą Washington — pade- danti prez. Wilsonui.

ARESTAVO DU VO- KIEČIŲ.

Manoma, kėsinesi išsprogdinti Stock Exchange ir ke- lis kitus budinkus.

NEW YORK, gegužės 1— Pereitą naktį federalė vald- žia areštavo du nužiurimu vokiečių. Pas juos rasta tvirtai užtaisytų bombų, ku- riomis, manoma, jie būtų kėsinesi išsprogdinti Stock Exchange ir kelis kitus di- džilius budinkus New Yor- ke. Suareštuotųjų vardai: Walf S. Hirsch ir George Maueringer.

RENGIASI IŠTREMTI CA- RĄ IR CARIENĘ.

LONDONAS, gegužės 1.— Iš Petrogrado pranešama, kad Valstybės Dumoje svar- stoma klausimas ištremti buvusįjį Rusijos despotą Mi- kę ir jo pačią. "Siberija" t. y. ištremino vieta dar nepa- skirta. Manoma tečiaus, kad caras ir carienė busią ištremti Švedijon ar Holan- dijon.

Apie šito pranešimo teisi- ngumą tuo tarpu prisielina paabėjoti, mažiausia kol ji patvirtins atėjė iš kitų šal- tinių pranešimai.

Šiandie Mildos Svetainė—ant 32 ir Halsted gtv. įvyks didelis

Pirmos Gegužės Vakarai

Rengia L. S. S. 4-toji Kuopa Kalbės "Naujienu" redaktorius, d.P. Grigaitis. Dalyvaus taipgi ir L. M. P. Sus-mo 9-tos kuopos choras. Bus ir kitokių pamarginimų. Nepa- mirškite! Pradžia 7:30 v. vak. Inžanga dykai.

Iš Petrogrado praneša, kad Rusijoje įsistengus nauja politinė partija, pasivadavusi save "Respublikos-Demokratų Partija". Naujoji partija reikalauja federatyvės respublikos.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

Mūsų korespondentų pranešimai

NEW YORKO PADANGES.

LSS. Namu naudai.

"Aido" choras, Brooklyne, surengė puikų koncertą LSS. Namu statymo naudai. Koncertas įvyko nedėdienį, balandžio 22 dieną ir puikiai pavyko. New Plaza Hall buvo pilnutėlė žmonių. Koncerte dalyvavo "Aido", "Setyno", vaikų draugijės, moterų ir latvių chorai. Solo — K. Menkelioniūtė gražiai sudainavo akompanuojant Iz. Retekevičiutei. Dailės atžvilgiu koncertas buvo gražus, už ką "Aido" choras užsipelnė didelę pagarbą nuo visuomenės. Kadangi tęsiantis programai pribuvo ir drg. V. Kapsukas, tad da pasakė kelis žodžius, kaip paskutinę prakalbą Amerikoje ir atsiveikino su visuomene. Šį syk drg. V. Kapsuko prakalba buvo labai gera, kokias, ištikro, jam reikėjo jau senai vartoti. Drg. V. Kapsukas papasėdė da ir aukų, kad publika sumestu del LSS. namo pabudavojimo, taipgi atsisveikindamas prašė remti visą lietuvių socialistišką spaudą ir panašiai.

Nors publikos buvo gana daug, bet aukų LSS. namui, kaip man teko sužinoti, surinko neperdaugiau. Rodos apie \$60. Kadangi koncertas buvo rengiamas ir jo pelnas skiriamas LSS. namui, tai ir koncerto pelnas eina į tą fondą. Pelnas, rodos, liks apie \$100. Tokiu būdu "Aidas" atliko garbingą darbą del LSS.

"Aidas" atlieka gražų darbą S-gos naudai, bet tuli socialistai, ir... drg. V. Kapsuko pasekėjai, vis stengiasi tą chorą diskredituoti. Nors, tiesa, choro nariai sako, kad tas krizis jau atliktas ir pergyvenamas, bet žiūrint iš šalies da atrodo, kad tulų draugų akis šnairuoja. Ee, jau, vyrai, meskite tą darbą šalin, nes toks jūsų darbas yra peiktinas.

GRAND RAPIDS, MICH.

Rezoliucija.

LSS. XI rajono surengtame viešame susirinkime 22 dieną bal. 1917 m. Grand Rapids, Mich. įnešam sekančią rezoliuciją:

Kadangi Anglijos imperialistinė valdžia uždarydama į kalėjimą kovotojus už laisvę: Trockį, Čudnovskį ir kitus, — prasižengė ne tik prieš žmoniškumą, bet ir sulaužė savo viešąjį skelbimą apie liuosybės principus šioje karėje. Mes išreiskiam griežtą pasipiktinimą tokiam brutališkam Anglijos valdžios pasielgimui ir viešai protestuojame, akivaizdžiai organizuoto pasaulio, prieš Anglijos valdžios aktą. Senai buvo skelbiama, kad ji kovojanti už liuosybę pavergtųjų tautų, bet vos spėjo blizkėti liosvės spinduliai nelaimingoj Rusijoje, kaip štai Anglijos valdžia — paima į savo imperialistinę globą (kalėjimą) ypatais, kurių gyvenimo siekiu yra kovoti su visu ku, kas skriaudžia darbininkus ir spaudžia kruviną prakaitą darbininkų klesai. Lai išnyksta kartą ant visados despotiškos valdžios. Lai plevsuoja raudonoji vėliava ant grūvėsių senos supuvusios valdžios. Lai gyvuoja tarp tautiškas socializmas. LSS. XI Rajono organizatorius, E. F. Balėunas.

MUSKEGON, MICH.

Patriotai-kapitalistai surengė demonstracijas už karę.

Bal. 21 d. A. Ellifson, mayoras, surengė dideles demonstracijas pritaromas karai. Prie

demonstracijos prisidėjo keliolika vietos kapitalistų organizacijų ir šiaip kompanijos demonstravo su savo darbininkais. Vietiniuose anglų laikraščiuose buvo paskelbta, kad 21 d. bal., 3 val. po pietų bus viskas uždaryta — nedirbs nė viena dirbtuvė, bus uždaryta visos krautuvės ir saliniai. Taip ir buvo, prasidėjus demonstracijoms — kė visi vyčiai ir bažnyčiose varpai gaudė. Demonstrantai vežė armotas ir kitokias mašinas žmonių žudymui. Dalyvavo kareiviai ir šiaip žmonės, gal apie 20 tūkstančių su priemonėmis. Sakalėlis.

ST. CHARLES, ILL.

Moteris darbuojasi.

Balandžio 14 d. šv. Onos draugystė parengė balių. Sulošta komedija "Netikėtai". Žmonių buvo prisirinkę nemažai, bet visi ramiai užsilaikė. Čia randasi keliolika draugijų, kurios darbuojasi ir eina pirmieji keliais. Randasi kelios tautiškos draugystės, bet jos mažai ką teveikia. Balandžio 22 d. Lietuvių Ukėsių Klubas nutarė surengti prakalbą. Rodos, kad ir vyrai pradės darbuotis, prisiziūrėję moterėlių. Pasvalietis.

MUSKEGON, MICH.

Miestelio išvažda ir darbai.

Muskegon miestas yra puikiausias iš visų miestų Michigano valstijoje ir jos apilinkėse. Miesto gatvės švarios. Nakties laike puikiai apšviečiamos elektros žiburiai; pakraščiu miesto dalis pasinėję lapuotuose medžiuose. Pati priesakinė miesto dalis yra puošiama puikiu ežeru ir kalnais. Vasaros laiku čionai privažiuoja daug turčių, kurie gėrisi gamta. Dirbtuvių čia randasi įvairių — daugiausia geležies ir medžių išdirbystės. Darbininkams čia apmokama menkai: paprastai darbininkai gauna į valandą 25c, mašinistai 27c. Grand Haven dirbtuvių randasi apie 4 iš viso.

Kas link lietuvių gyvenimo nesužinojan.

Ig. K. Matchulis.

WILMERDING, PA.

Mūsų veikimas dailės srityje.

Nors nedaug čia yra lietuvių, bet visi priklauso prie įvairių draugysčių. Veikime daugiausia atsižymėjo Lietuvos Sūnų Teatrališkos kuopos draugai bei draugės, rengė vakarus, perstatydami įvairius veikalus scenoje ir taip toliaus.

Kovo 25 d. buvo surengtas puikus vakaras. Programas surengė iš koncerto, dainų ir mo-

nologų. Buvo sulošta komedija "Burtai" ir drama "Kerštinga Meilė." Aktoriai užduotis atliko gana gerai, ypač atsižymėjo Marijona Mačionienė Mildos rolėje, o vėliaus sulošė monologą "Senmergė." Buvo lošiamas vaizdelis "Revoliucija" — nuvertimas caro nuo sosto. Lošė jaunuomenė su nuo sosto. Lošė jaunuomenė po vadovystę St. Ivanausko. Publikos buvo pilna L. S. Dr-stės svetainė ir visi atsilankiusieji buvo užgančinti tuo vakaru.

Čionai dabar yra trys pašalpinės draugystės: "Lietuvos Sūnų" ir šv. Jono ir Moterų Draugystė "Laisvė". Susivienijimo Lietuvių Am. kuopa, Lietuvos Sūnų Benas ir LSS. kuopa. Yra da L. S. Teatrališka kuopelė. Dabar kilo sumanymas, kad kaip nors sutvert lietuvių chorą. Buvo sušauktas susirinkimas tam tikslui ir išrinktas komitetas, kad tuo pasirūpintų. Pradžiai puiki, bet nežinia, kaip toliaus seksis: mūsų komitetas mažai darbuojasi tuo prakiliu darbu, o antra, dauguma draugų bei draugų išvažiuoja iš šios apilinkės del įvairių priežasčių. Pirmiausia išvažiuo draugas P. Mačionis, kuris darbuos del draugysčių labo ir del visuomenės, paskui ir jo moteris Marijona, kuri darbuos Lietuvos Sūnų Teatrališkoj kuopoj. Ir drg. A. Ivanauskas su visa šeima žada aplėisti šią apilinkę. Tiems draugams ir draugėms linkėtina pasisekimo ir kitur nuvažius darbuotis scenoje. Degutis.

PITTSBURGH, PA.

"Stebuklas" ir iš lietuvių veikimo.

Pas mus buvo toks nuotikis: viena karšta katalikė mergelė buvo apreiškta per aniolą Gabrielių, kad bus aplankyta su dovana nelaboj gamio. Apreikštoji su pagelba kėlto moterėlių pasirūpino iš anksto, kad tas Gabrieliūs taptų jos vyru, kas jai ir pavyko: suareštavo Gabrielių ir jis buvo priverstas teisė su ja apsisėti. Pasibaigus teismui buvo jamuojai porė sužadėtuota. Kada jaunavedžiai išėjo iš teismo runų, tai publika ant gatvės pasveikino juos gausiais aplošimais. Taigi dabar nekuriu sotičiai ir sako, vietinis dušų ganytojas neteko 25 dolerių.

Naujienu nr. 91 tilpo mano korespondencija iš Pittsburgho. Nors ten teisybė parašyta, bet nekuriu klubičiai draugai jaučiasi užgauti. Dabar jie pradėjo įieškoti, kas tą korespondenciją parašė ir užsipuldinėja ant "Aido" choro, mat nekuriu iš

Amerikos Socialistų Partijos Konvencija St. Louise.

Konvencijos delegatai.

LOKIS

Lietuvių Legenda.

Labai indomus pasiskaitymas iš užrašų 1866 metų. Knygelę parašė P. Merimec, vertė L. Juras. Išleista "Naujienu" B-vės.

Kaina 15c.

"NAUJIENOS"

1840 S. Halsted St., — — — Chicago, Ill.

choristų užsiima rašinėjimu korespondencijų į visus socialistiškus laikraščius. Tie pasiūlymusieji ir sako, kad mes jums duodam savame klube daryti repeticijas, o jūs mus dabar pradėjot šmeižti. Toje korespondencijoje buvo parašyta grynai tiesa ir aš, rašęs tą korespondenciją, visai nepriguli prie "Aido" choro. Taigi draugai, kuriems nepatiko parašyta teisybė, meldžiu neužsipuldinėti ant "Aido" choro, nes ne "aidiečiai" tą korespondenciją parašė.

CLINTON, IND.

"Karė" scenoje.

Bal. 21 d. LSS. 104 kp. surengė teatrą ir balių. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Buvo suloštas veikalas "Karė." Kas ir padarė nemažą įspūdį ir publiką ir dauguma labai sugraudino. Minėtame lošime dalyvavo daugiausia iš vietinės LSS. 104 kp. narių, išskiriant mergaites, kurios nepriguli prie Sąjungos. P.lėms: A. Sadauskaitė ir S. Tamaliūnukė LSS. 104 kp. ištaria širdingą aciu už dalyvavimą tame veikale. Ir užgriamine jų regulerišką lankymasi į repeticijas ir dailų atlošimą jų rolių. Aiskiai matyt, kad laikui bėgant bus puikios aktorės. Labai prakiliu ir gražu taip veikti.

LSS. 104 kp. Organiz.

MOLINE, ILL.

Iš LSS. 179 kp. veikimo.

LSS. 179 kuopa, po apsilankymui kalbėtojų — A. Antonovo ir J. Stilsono — labai sustiprėjo, nes turi virš 30 narių tarp jų apie 10 moterų. Kuopa pradėjo smarkiai veikti visais atžvilgiais. Neseniai surengė vakarą Sąjungos namo fondui, kame pelnė apie 20 dolerių. Balandžio 21 d. buvo sulošta "Karė" ir "Amerikoniškos vestuvės." Visi aktoriai savo roles atliko gerai; geriausia atsižymėjo drg. A. Kalvaičutė — Nuotakos rolėje, drg. M. Dučkus — Jokubo rolėje ir drg. Savickienė Onos rolėje. Jie buvo tikrai pagražinimu viso vakaro. A. bechnai visas vakaras darė gražų įspūdį, nors ir buvo tulų trukumų padalinime rolių.

Surengime vakaro daugiausia pasidarbavo drg. M. Dučkus ir J. Savickas.

Vakare dalyvavo apie 5 draugai iš Kewanee, Ill., kurie ant rytojaus turėjo pasikalbėjimą su 179 kp. nariais. Mūsų kuopa dalyvaus ir pirmos gegužės parengimuose. Šilunas.

Nubusk!

Švinta!... Kelk, atmerk akis, Nubusk, sukrusk, pasiraivyk! Sloga nuo tavęs nukris. Išcik iš tos bakužės! Kaip čia gražu... Pasizvalgyk. Tai Pirmoji Gegužės!

Mirtis tykoja Endynė. Badas ištiesia nagus... Miršti alkio tu kankynė. O kur prakaifo vaisius?...

Saulės spinduliuos ateina Algimino jau diena; Jai dainuoja meilės dainą Visa gyvoji gamta.

Mėnės renkasi ginkluotos Plunksna, kuju, leptuvu; Rankos telkiasi gysluotos Buviai stumt nauju keliu.

Tavęs laukia, o tu miegi Maro apsiaustas tamos. Eik iš tos bakužės! Gana tavo jau kancios!

Švinta!... Kelk, atmerk akis! Nubusk, sukrusk, pasiraivyk! Sloga nuo tavęs nukris. Išcik iš tos bakužės! Kaip čia gražu!... pasizvalgyk. Tai Pirmoji Gegužės!

PIRK SAU visas Plumbavojimo reikmenis tiesiai už "wholesale" kainas. Mes parduosime visiems. Levinthal Plumbing Supply Co., 1637 W. Division St., Chicago, Corner Marshall Ave. Kalbama lietuviškai.

MACBETH

Tragedija penkiuose aktuose. Parašyta William Shakespeare'o Versta lietuvių kalbon (eilėmis) Kleofa Jurgelionio Šis veikalas turėtų rasti kiekvieno scenos mylėtojo knygynelyje. Galima gauti "Naujienu" Administracijoje. Kaina apdaruose 75c, be apdarų — 50c. 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS"

Ar Esate Amerikos Piliečiu?

Jeigu nesate Suv. Valstijų pilietis, bet norite tapti, tai patartina kiekvienam nusipirkti knygutę.

AMERIKOS PILIETIS

Kaina 25c.

Toji knygelė sutaisyta anglų ir lietuvių kalbose, pagal paskutinius reikalavimus išlaidymui kvotimo.

"NAUJIENOS"

1840 S. Halsted Street,

Chicago, Ill.

"AUDĖJAI"

Penkių veiksmų drama. Kaina 50c.

Tai veikalas, kuris nušviečia pradžios devyniolikto šimtmečio darbininkų padėjimą; parodo, kaip Vokietijos audėjai, nebe-pakeldami priespaudos, sukilo prieš savo išnaudotojus.

Nors veikalas yra sutaisytas lošimui, bet perskaityti jį yra taip svarbu ir interesinga, nes jis paduoda kaip pavyzdį, delko įvyksta sukilimai.

Siųskite reikalavimus šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1840 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Daktaras WISSIG, Seno Krajaus

NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIUS IR NEIŠGYDOMUS JOS YRA Specialistai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir pūsle, užmudijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, ešvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skausmą ir neapvalius ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atkelkite čia ir peršikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 9 val. vakaro. Nedėlioms iki 12 dienos. 1900 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršų Bankos. Tel. Canal 3263.

Aš padarau sergančius vyrus sveikais ir silpnus vyrus tvirtais Greitai ir Pastoviai

Aš Dariau Tą Per 20 Metų ir Mano Ilgas Patyrimas Išmoko Manė Kaip Tą Padaryti.

Aš noriu tos progos pasiūlyti su kiekvienu žmogum, kenčiančiu nuo bile kokios ligos arba silpnumo, ir man bus malonu pasakyti jam, be mokesčio, kokiu jo yra klutis, kiek laiko reikės iki jį padarysime sveiku ir tvirtu, ir maitinsime šlaides, užkurinsime galin del jo atlikti. Aš gydan tiktai vyrus ir mano SPECIALIAI NAUJOS METODOS išgydo, kuomet kitos negalėsi.

PATARIMAS DYKAI, UŽKVIECIU ATSLANKYTI. DR. BURGESS 422 So. State Street, Chicago, Illinois. Priešais Siegel Cooper and Company Office Valandos: Dienomis 9 iki 8. Nedėliomis 10 iki 2.

Patarimai Dykai Vyrai ir Moters

Pasitark su Dr. ROSS, ištikimu gydytoju.

Nerizikuok savo sveikatos atsiduodamas į rankas naujų ir nepatyrusių daktarų. Mums malonu patarti šio dienraščio skaitytojams, kad jie gali pasitarti su Dr. Ross dykai. Jis yra senas užtikimas ir ilgiausiai praktikuojąs specialistas Chicagoje.

Jis negydo ligonių per kraują. Jokis daktaras negali padaryti gerą diagnozę ir užrašyti sąžiningą gydymą iki jis neišgaminus ir pamatys ligonius savo akimis.

Ligoniai keliauja ilgas keliones iš įvairių Suv. Valstijų kraštų pasigydymui pas Dr. Ross. Kiekviena ypata paliesta nervų keblumais, vidurių ir kepenų betarke, inkstų, pūsle, šlapimūši ligomis, sypuliu, arba kraujo betarke, ligos ir silpnumo, reikalaujanti gero gydymo, neturi palikti nepasitarus su Dr. Ross, turinčiu daugiausia patyrimo. Laike jo dvidešimties keturių metų praktikos jis sugrąžino tūkstantiems ligonių sveikatą.

Specialė X-RAY EGZAMINACIJA Kuomet Nurodyta Moderniški Elektro Medikališki Gydymai.

914 Pagerintas 606 Be skausmo, be peilio DR. B. M. ROSS, 35 So. Dearborn St., Kampas Monroe St., — — — Chicago, Ill. 506 ir 507 Crilly Bldg. Imk elev. ant 5-to augšto. Silpnai, nervuoti, serga ir sunykę vyrai sustiprėja, lieka energiški ir sveiki.

Jeigu jūs turite kokiį silpnumą arba ligą, eikite pas seną ištikimą specialistą. Ofiso Valandos: kasdien nuo 9 v. ryto iki 4 v. po pietų. Nedėliomis: 10 v. ryto iki 1 v. dienos. Taipgi Pamedėlio, Seredos, Pėtnyčios ir Subatos vakarais nuo 7 v. iki 8 v. vakare.

Aukaukite L.S. Fondan

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Kaldžia NAUJIENŲ BENDROVE inc.
Kasdien, išskyrus nedėlidienius

First Lithuanian Daily in America
Published Daily Except Sunday
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. Inc.

Užsiskomoti galima:
Chicagoje — per išnešiojantį 12
centų savaitėje. Paštu siunčiant,
Chicagoje metams \$6.00, pusė me-
to \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusė metų \$3.00
Tremis mėnesiams \$1.75
Viem mėnesiam \$1.00
Kanadoje, metams \$6.00
Europoje, metams \$7.00

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week,
12 cents. By mail one year, \$6.00;
six months, \$3.50.
Outside Chicago, by mail, one
year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$1.75
Canada, one year \$6.00
European countries, 1 year \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Redakcijos straipsniai

Asmeniška Redakcijai matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

“Aukos” karės reikalams.

Krikščionių Jaunuomenės Susivienijimas (Young Men Christian Association) nori parodyti savo patriotizmą, skirdamas iš savo izdo didelius pinigų karės reikalams ir rinkdamas tam tikslui aukas.

Pats savaimi toks šitos “krikščioniškos” organizacijos elgimasis nebutų niekam indomus. Aukos dėti karės reikalams gali kas tik-tai jai pritaria. Tai yra aukautojo dalykas. Jeigu vertėtų atkreipti atidžią į tą Y. M. C. A. aukavimą, tai negut tam, kad parodžius, kas per viena yra ta organizacija, kuri, prisidengdama “krikščionybės” ir “pažangos” skraiste, mėgina prisivilioti darbininkų jaunuo-menę.

Bet tas kapitalistų inagis deda patriotines aukas sve-timomis lėšomis. Y. M. C. A. steigia “karės fondus”, į ku-riuos renka pinigus iš darbi-ninkų. Kaikuriuose dirbtu-vėse bosai dalina darbinin-kams korteles, ant kurių iš-spausdinta pasižadėjimai tiek ir tiek dolerių duoti į Y. M. C. A. fondą. Bosai ver-čia darbininkus pasirašyti po tais pasižadėjimais, ir daugelis jų, bijodami netekt vietos, pasirašo.

Tai yra begėdiškas žmo-nių išnaudojimas. Negana to, kad karė pabrangins gy-venimą ir apsunkins darbi-ninkų padėjimą, jos rėmė-jai dar plėšia iš jų “aukas”. Tegul aukautų ponai kapita-listai, kurie karės norėjo ir kurie pasipelnys iš jos. Bet reikėtų duoti ramumą dar-bo žmonėms.

Visiems vienas kelias.

Kapitalistų spauda dažnai privadžia, kad Vokietijos ir Austrijos kaizeriai turėtų but nuversti nuo sosto.

Kas tam bus priešingas? Ne tikta kaizeriai turėtų but nuversti, o ir kiti “die-vo pateptieji” valdonai. Jei-gu monarchija grius Vokie-tijoje ir Austrijoje, tai ji ne-išliks ir Turkijoje ir Bulga-rijoje.

Bet jeigu monarchai yra nereikalingi “centralėse val-stybėse”, tai kokiame para-liai juos laikyti taltinknų žemėse? Anglijos, Italijos, Belgijos, Rumunijos, Serbi-

jos ir Japonijos karaliai yra niekuo negeresni. Karališ-ka valdžia yra viduramžio liekana. Šiandie jai tinkamiausia vieta būtų muzejuje.

Karalių laikymas geriau-siam atsitikime padaro daug bereikalingų išlaidų valsty-bėms; o jeigu karaliai turi daug galios, tai jie atneša žmonėms da ir kitokių bė-dų. Prie dabartinio gyveni-mo brangumo, kada valsty-bės nepajėgia pristatyti pa-kankamai duonos žmonėms, leist milijonus dolerių toms vainikuotoms baityklėms tai yra kvailumas, daugiaus nieko.

Monarchijos turi but vi-sur panaikintos. Vietoje kaizerių, carų ir karalių tu-ri but pastatyti žmonių iš-rinktieji prezidentai. Ir prezidentai neprivalo turėti daug galios. Kaip presiden-tą, taip ir ministerius turi kontroliuoti parlamentas.

Demokratinė respublika yra tinkamiausia valstybės forma — ne tik Vokietijai ir Austrijai, bet ir Anglijai, I-talijai ir kitoms šalims.

Darbininkų šventė.

Šiandie viso pasaulio pro-letarijatas apvaikščioja savo šventę.

Nors pasaulyje siaučia baisiausia karė, bet Pirmoji Gegužės nenustoja savo rei-kšmės. Kaip tik delto, kad pasaulyje dedasi dalykai, griežtai priešingi darbinin-kų šventės idejai, tai ji ir turi daug vertės šiais me-tais.

Pirmoji Gegužės buvo į-steigta, kaip tarptautinės darbininkų vienybės ženklas. Karė demonstruoja mums kitokią ideją — tautų neapykantos ir kovos. Ji net darbininkus privertė stot prieš vieni kitus su ginklais rankose. Bet ar ji parodė gegužinės šventės tikslą klaidingumą?

Anapstol. Ji patvirtino ji. Ji parodė, kad klaidinga yra priešingoji darbininkų vie-nybei ideja.

Tautos dabar kovoja, žmo-nių kraujas liejasi, gyvaistis žūva milijonais, turto sunai-kinama neapsakomos dau-gybės. O ko atsiehta tuo budu? Niekas, kaip tik bai-siausio vargo ir suirutės. Pasaulis kenčia, ir juo giliau jisai bėda į tą kruviną kla-mpynę, tuo aiškiau jisai ma-to, kad tos visos kančios ir

aukos negali jam nieko ge-ro atnešti.

Tautų kovos kelias yra pragaisties kelias. Išsigel-bėjimas nuo pragaisties te-gali but tikta tautų susitai-kyme. Bet taikos nepajie-gia įvykdyti tosios jėgos, kurios įstumė pasaulį į ka-rę.

Karė yra kapitalistinės politikos pasekmė. Jos pra-gaištingumą šiandie visi ma-to, kurie turi akis. Ir todėl prakilnesniu, negu kuomet-nors, ima dabar rodyties žmonėms socializmo idealas, kuris padarys galą tautų kovoms.

Tautų taiką ir klesų kovą skelbia Pirmoji Gegužės. Gal sakysite, kad klesų ko-vos ideja neišlaikė kritikos dabartinėje karėje? O ką reiškia tuomet Rusijos re-voliucija? Juk tai yra klesų kovos pasekmė. Prispaus-tosios klesos Rusija sukilo prieš viešpataujantčiasias klesas ir nuvertė jų valdžią. Ir kuomet nusirito nuo sos-to bajorų, kunigų ir biuro-kkratų caras, visas pasaulis nudžiugo.

Jeigu klesų kova būtų blo-gas dalykas, tai kodėl gi žmonės visose šalyse šiandie nekantriai laukyt Vokietijos ir Austrijos darbininkų su-kilimo? Kova klesos prieš klesą veda prie laisvės. O šiandie ji viena tegali ir tai-ką sugrąžinti pasauliui.

Kada tapo įsteigta Pirmo-ji Gegužės, tai buvo sukakę lygiai šimtas metų nuo pra-džios didžiosios francuzų revoliucijos (1789 m.). Šim-tas metų buvo suėję nuo to laiko, kaip buržuazija Euro-poje sudavė mirtiną smugį feudalizmo (baudžiavų) tva-rkei ir pasiėmė valdžios va-rdai į savo rankas. Ji susi-rinko puikiame Paryžiaus mieste pasigėrėt savo perga-lės ir šimtametinės viešpa-tavimo vaisiais.

Tuo pačiu laiku susirinko tenai ir darbininkų atstovai iš įvairių šalių. Ir jie užrei-škė, kad buržuazijos pada-rytoji revoliucija toli-gražu neįspildė savo prižadėjimų. Buržuazija pralobo, bet dar-bo žmonės paliko skurdę; buržuazija išplėtojo mokslą ir daile, bet milijonams bes-tatūrių jie neprieinami. Kad tikrai įsikuntų žmonių vi-suomenėje “laisvė, lygybė, brolybė”, tai turi įvykti dar viena revoliucija. Ir ją pa-darys darbininkų klesas.

Kas šiandie gali abejoti, kad ta revoliucija ateis? Jos skelbėjų balsas vis garsiau skamba pasaulyje. Jų inte-kmė auga. Štai, šioje valan-doje viso pasaulio akys yra atkreiptos į Vokietijos soci-alistus. Visi laukia, ar ne-bus tenai gegužinės demon-stracijos pradžia tos audros, kuri grumoją pavojum ne vien kaizerio sostui.

Žodžiu, visi Pirmosios Ge-gužės obalsiai turi dabar daugiau vertės, negu kuomet-nors. Didėsns spēkos kapitalistiniame pasaulyje nėra, kaip karė, o betgi ir ji nesunaikino jų. Ko tuomet nusiminti socialės revoliuci-jos kareiviams!

Tiesa, vargo ir nelaimių šiandie sviete be galo daug. Bet ne amžinai-gi taip bus. Darbininkų klesas neįstengė sulaikyti kapitalizmo tvarką nuo sauzudybės, bet ji turės įjėgų pastatyti ant kapitaliz-mo griuvėsių naują, geresnę tvarką — socializmą.

Stasie The International Socialist Review.

KARES IR MILITARIZMO KOMISIJA

Viršutinėje eilėje: Midney; Kickman; Rutherbrg; Spargo; Boudin; Quinlan; Mrs. Hillquit; O'Harre; Lee; Berger; Hillquit.
Apačioje: Shipley; Dillon; Hogan; Harriman; Spiess; Sadler; Mrs. Lee; Zimmerman; Sherover.
Tarp jų, Zickman, Mrs. Hillquit, Mrs. Lee, Zimmerman ir Sreover nėra tos komisijos nariai.

Apžvalga

RADIKALŲ BĖDOS IR PASIGYRIMAI.

Kairiųjų radikalų srovei socialistų judėjime nesiseka. Ji labai garsiai šukauja apie savo galią ir intekmę darbi-ninkų miniose, bet faktai nuolatos parodo tų šukavi-mų neteisingumą. Ji drąsiai niekina visus kitokios nuo-monės socialistus, pravar-džiudama juos “neišmanė-liais”, “oportunistais” ir “klaidintojais”, bet jos pa-čios teorijos nuolatos “pa-suoja” prieš gyvenimo prak-tiką. Tą mes matome Vo-kietijoje, Rusijoje, Suv. Val-stijose ir kitur.

S. P. konvencija.

Suv. Valstijose didžiausis tiems radikalams smugis bu-vo St. Louis'o konvencija. Jie, mat, pirma buvo visam svetui ausis prizuržę pa-sakomis apie Socialistų Par-tijos vadų netikumą ir pra-našavo, kad, kaip tik Ameri-ka stot į karę, tai tokie “o-pportunistai”, kaip Hillqui-tas ir kiti, tuojaus išsižadė-sią klesų kovos ir šoksia-pust į vieną dudą su patrio-tais ir militaristais. Bet iš-ėjo visai kitaip. Partijos vi-durys, vadovaujamas drg. Hillquito, St. Louis'o kon-ven-cijoje užėmė griežtą po-ziciją linkui karės ir pasiulė tokią rezoliuciją, kad net daugelis kraštutinių radika-lų turėjo už ją balsuoti. “The New International” — ty radikalų organas, priver-stas konstatuoti, kad net tu-li tvirtėiausi jų šulai, “Ruth-enberg, Midney, Spies ir Quinlan be jokių sąlygų sto-jo į Hillquito, Lee ir Berge-r'io pusę.”

Liudnas yra radikalams dalykas, kada taip neišsipil-dė jų “pranašystės”, ir jiems prisieina įieškoti patogaus to nepasisiekimo išaiškinimo. Štai kolį išaiškinimą duoda minėtame “The New Inter-national” (1 num.) J. C. Ro-bivitch:

Stasie The International Socialist Review.

Konvencijos delegatai.

Bet politiškieji vada-i nemiega tokiuose atsitiki-muose. Jie “užčiuopė” pul-są ir užuodė pavojų, ir su-lig tuo priėmė savo veiki-mo metodus. Morris Hill-quito įžengiamoji kalba buvo aiškus mėginimas nuginkluot savo oponen-tus ir užkirsti kelią besiplė-tojančiam neužsitikėjimui “mašina”.

Tie iš mūsų, kurie girdė-jo Hillquitą paskutinėje New Yorko valstijos kon-ven-cijoje, kritikuojant Markso pasakymą, kad “Darbininkai neturi tėv-nės, kurią turėtų ginti” (Marksas niekuomet nėra to sakęs. “N.” Red.), kai-po nedovanotą nesamo-nę, ir užreikiant, kad da-rbininkai turi tėvynę ir privalo but pasirengę gin-ti ją, nes kitaip tai nereik-tų nė partijos konven-cijų, negalėjo nesuprast to dalyko priežasčių — jisai žaidė ant delegatų jausmų, kad palaikius savo intek-mę konvencijoje. Jisai gudriai atsiekė savo tiks-lo, suvienydamas aplinkui savęs didžiumą, taip-pat margą ir neaiškį, kaip buvo ir visos konvencijos sąstatas. Tarpe jo pase-kėjų galėjai surast kraš-tutinių “radikalų”, lygiai kaip ir kraštutinių refor-mininkų.

Tai matote, kame tų radi-kalų nepasisiekimo priežas-tis: gudrioje Hillquito poli-tikoje. Jisai pabugo radika-lų ir todėl pasakė tokią ka-lenberg, Midney, Spies ir Quinlan be jokių sąlygų sto-jo į Hillquito, Lee ir Berge-r'io pusę.”

Iš šitokio aiškinimo, žino-ma, reikia tik nusišypsoti. Naivus radikalų apgynejas, visai nesijaučia, kad, betei-dė jų “pranašystės”, ir jiems prisieina įieškoti patogaus to nepasisiekimo išaiškinimo. Štai kolį išaiškinimą duoda minėtame “The New Inter-national” (1 num.) J. C. Ro-bivitch:

visas “radikalumas” yra tik-tai žodžiuose, todėl Hillqui-tui pakako pasakyti gražią kalbą, “pažaišt ant jų jaus-mų”, ir jie tapo “nuginkluo-ti”.

Radikalų nuopelnas.

Yra tečiaus tame naiivia-me aiškinime ir rimtos min-ties grudas. J. C. Rovitch nori pažadinti savo skaityto-juose tokią nuomonę, kad Hillquitas ir jo vienminčiai savo poziciją pritaikė prie radikalų, taip kad, jeigu ne radikalai, tai ta pozicija bu-tų buvus daug blogesnė. Ši-taip mano ir lietuviškieji ra-dikalai. Tikta budami dar-naivesni už savo angliškuo-sius kolegas, jie šitą dalyką atvirai ir pasako. Štai, “Ko-voje” skaitome:

“Kova” taip-pat tos re-zoliucijos nepeikia ir pa-taria lietuviams darbinin-kams su jaja susipažinti, nors ji ir turi silpnokų vie-tų, pav., kur tik peticijos ir demonstracijos paminė-ta, kaip įrankiai kovai su karu. Darydamos prie-kaištų “kairiesiems”, “Na-ujienos” nenori suprasti, kad vyriausia dėka tų kai-riųjų veikimui prieš suva-žiavimą, ta rezoliucija žmoniška išėjo. Tik atsi-minkime, kiek New Yorko lokale kairieji kovojo, iki buvo priimta kiek-tiek tin-kama rezoliucija prieš ka-rą. Philadelphia's lokale, turbūt,ėjo da aštresnė ko-va delei lokalo pozicijos karo klausimu. “Naujie-noms” gal žinoma Phila-lokalo rezoliucija-patari-mas Soc. Partijos suvažia-vimui. Kairesnieji drau-gai ateiviai ne vieną tuo tikslu konferenciją turėjo, ne vieną naktį nedamiego-jo, kol paėmė viršų, ir ren-kant delegatus į suvažia-vimą, kairieji išrinko vis-tik ne dešiniuosius. Dau-gelyj kitų lokalų taip-pat jie nesnaudė.

Minimos suvažiavimo rezoliucijos gerumas — tai pirmiausiai “kairiųjų” nuopelnas, o ne tokių va-dų, kaip Spargo, Benson, Harriman, Gaylord ir kt.,

kuriuos “Naujienos”

Gaila, kad šita “Kov” pasaka turi mažai bendro s tikrenybe.

“Kova” visų-pirma rašo nebutus daiktus, kad “Nau-jienos” ginančios Spargo, Bensoną, Harrimaną, Gay-lordą ir panašius. Spargo, Harrimaną ir Gaylordą jos niekuomet negynė; o Ben-soną jos gynė ne už jo poziciją karės klausime, bet už visai kitus dalykus.

Toliau, “Kova” elgiasi ne-sąžiningai, kada ji mėgina i-kalbėt savo skaitytojams, buk “Naujienos” einančios išvien su dešiniuoju partijos sparnu. “Naujienos” nėra nė su dešiniuoju, nė su kai-riuoju sparnu, o su partijos viduriu (nors jos mato klai-dų ir jame). Jeigu jos ka-da gina tą arba kitą sociali-stą, tai ne butinai delto, kad jos visame kame su juo su-tinka, bet kartais ir delto, kad jisai yra neteisingai a-takuojamas. “Naujienos”, pavyzdžiui, keletą kartų už-tarė Bergerį nuo “Kovos” šmeižimų, vienok jos toli-gražu nepritaria visoms jo nuomonėms.

Bet grįžkime prie radika-lų “nuopelnų”. Jie, girdi, ko-vojo, nesnaudė ir net naktų nedamiegojo. Tai yra labai pagirtina. Vienok, jeigu jie taip uoliai veikė ir jeigu, to nevezint, konvencijoje jie, kaip matėme iš Rovitcho ap-rašymo, pakriko, ačiū Hill-quito “gudrumui”, tai ką-gi tas reiškia — ar ne jų silp-numą? Jeigu radikalai taip atkakliai kovojo ir jeigu pa-skui pasirodė, kad daugelis jų “be jokių sąlygų” sto-jo į Hillquito pusę, tai ar nerei-škia tas, kad jie, bent išda-lies, kovojo prieš išsvajotus pavojus?

Kovoje, be to, yra visuo-met dvi pusės. Kodėl gi mus radikalai pripažįsta “kovotojais” tikta save tuos ne, kurie kovojo prie-juos? Mums, pavyzdžiui, rodosi, kad rimtesnioji par-tijos dalis atliko labai svar-bų darbą, atremdama radi-kalų atakas.

Ko radikalai norėjo? Jie norėjo, kad socialistai pri-imtų dogmą, jogei “darbini-nkai neturi tėvynės”; jie no-rėjo, kad socialistai atmetų tėvynės gynimą visose ka-pitalistiškose karėse; jie no-rėjo, kad socialistai organi-zuotų streikus amunicijos dirbtuvėse ir šauktų genera-lį streiką, idant sustabdytų karę; jie skelbė kariškos streiko ideją ir tt. Ir, nežiur-int to, kad jie “naktų neda-miegojo”, konvencija atmetė visas šitas jų idejas. Kon-ven-cija pasielgė taip delto, kad tokie socialistai, kaip Hillquitas, pasekmingai ko-vojo prieš radikalų paklydi-mus partijos narių susirin-kimuose, spaudoje ir pačioje konvencijoje.

Kovaėjo iš dviejų pusių. Ir laimėjo ją ne tie, kurie daug triukšmo kėlė, bet tie, kurie daugiau išmanė apie socializmą. Taip esti, deja, nevisuomet, bet šį kartą iš-mintis paėmė viršų.

Jeigu radikalai po šito pralaimėjimo mėgina savin-ties konvencijos rezoliucijos gerumus, tai jie turėtų pa-rodyti, kokie-gi dalykai yra toje rezoliucijoje, už kuriuos jie kovojo ir kuriems prieš-i nosi partijos didžiuma. Ki-taip, jų pasigyrimai neturi jokios vertės.

Jaunuomenės Skyrius

Pagal Skitalec.

Pėksčias keliavau tyruokliais...
Mane užklupo naktis.
Pundas slopino man strėnas,
Krutinė alpo širdis.

Nakties tamsybėj paskendęs,
Jaučiau, kad žusta viltis...
Mane jau visi užmiršo,
Muza apledo šuvis.

Krutinė smarkiai alsavo
Kandžių liepsnoje degdama —
Paulu, pašlės, apmirštu...
Aušra! Ateik šviesdama.

Girdisi dainos drąsuolių!
Krutinė alsuoja lengviau!
O, mano muza sugrįžki!
Žvaigždė! Tikėkė greičiau!

Nors viskas gludi tamsybėj,
Tu gi žėrėk skelbdama:
Jau brėkšta rytas liuosybės —
Pradeda šviesti aušra.

Nakties tamsumas jau nyksta,
Sieloje gema viltis:
Šviesiai dienelei užstojus
Zus neteisybės šuvis!

Santakiškis.

G E G U Ž I N Ė.

Ateis mojus — rėdytojas
Visokios gražybės,
Atneš vaisyų kuopuikaisių —
Visokios gerybės.

Išsprogs medžiai, žaliuos
pievos

Ir žaliosios lankos,
Viskas išsiplės puikliausia,
Kaip iš kokios rankos.

J. Aceris.

Ant Dangaus.

(Gegužinė apysaka).

Mėnulis užsimastęs žiūrėjo
nuo dangaus savo išblyksčius
veidui žemyn. Ant žemės, pas-
kui kurį jis sekdamas be persto-
jimo per tukstančius metų, pa-
sirodė nepaprasti dalykai: žmo-
nės vis tankiau, pastaruoju lai-
ku pradėjo apleisti žemės ka-
muoli, ir pradėjo lakstyti po orą
tartum paukščiai. Jie pasikelia
aukščiau negu šimtmetinių eg-
lių viršūnės bei aukščiausi baž-
nyčių bokštai ir jų lakiojimas
vis darosi tankesnis ir dragesnis.

Jeigu jau iki šio laiko mėnu-
lis visados girdžiai tik pasijuok-
davo, žiūrėdamas ant žmonių
gyvenimo, tad tas naujas apsi-
reikšimas įvarė jam baimės.
Kaip sužinoti, ką mano daryti
tie žemuraisiai? Jis ir pirmiau
mėlė, kaip žmonės įsisklaido į že-
mės gilumą, prakirsdavo kalnus,
išmieriuravo jūrų gilumą, ap-
žiūrindavo jų dugną, idant su-
radus ten gamtos turtų ir pasi-
naudojus jais...

Apimtas tokiomis svajonėmis,
jis nei nepatėmėjo kaip išpa-
lengvo rinkosi apie jį vis dau-
giau ir daugiau žvaigždžių.
Kiek tik pasirodė jų — mirgan-
čių arba šviečiančių vienoda
šviesa ant tamsio dangaus... Ir
visos žiūrėjo į jį. Tada mėnu-
lis atsibudo, tartum, iš miego iš
savo svajonių.

"Taip, taip!" — pasigirdo
staigu pajauka iš tarpo skaitlin-
gųjų žvaigždžių, — "gyvenimas
saldus sapnas tam, kuris abso-
lutiškai nieko neveikia, o tik-
tai žiūri linksniomis akimis į
vieną planetą."

"Oh, sustok!" — smarkiai at-
krito mėnulis.
"Ar-gi negeriau būtų drauge
pasitarus, kaip atremti pavojų,
kuris grėsia mums nuo žemės
valdytojų?"

"Pavojus, iš kur — nuo že-
mės?" klausė žvaigždės viena
paskui kitos. "Tikrai, drauge,
tu nepilno proto", — sušuko vie-

na jų, lyg ir pasityčiodama:
"kas gali būti mums pavojinga
nuo tų, kurie taip begalo toli
nuo mūsų?" — "Ir stato mums
aukurus", — pertraukė kita.
"Jo teisybė, jo teisybė", — pasi-
girdo balsai iš visų pusių.

"Išklausykite pirma viską", —
piktai sušuko mėnulis, — "mes,
tikrai, pramiegojome kelius tu-
kstančius metų. Neturėjome
reikalo tarties apie tokius reika-
lus. O juk žmonės jau senai
perstojo mus laikyti už dievus ir
vietojo to, kad stačius šventiny-
čias mūsų garbinimui, jie pasi-
statė didžiausias observatorijas,
idant ištyrus mus ir susekus
mūsų kelius."

"O, tą jie jau senai žino", pa-
kartojė mėnulis. "Jeigu jie pa-
sitentintų vien tiksliai apžiūrė-
ti mūsų per savo teleskopus, tai
tar būtų netaip jau bloga. Bet
jie daro bandymus ir pasikelti
prie mūsų. Man dar nevisiškai
aišku, ką jie tuo mano atsiekti,
bet ramiai į tą negalima žiūrė-
ti: mūsų ramybei, man rodos,
sykį ant visados atėjo galas.

Vienas jų jau perskrido per pla-
čias juras, antras užkėlė savo
oreplaną ant Alpų, ant tų pačių
Alpų, kurių viršūnės taip gra-
žiai blizga nuo rytmetinių sau-
lės spindulių.

"Koksai naivumas!" — sušu-
ko žvaigždės.

"Koki beprotystė, geriaus pri-
tiktų sakyti", — paantrino mė-
nulis. "Skaitlius tų, kurie pa-
guldė savo galvą iš priežasties
tokio drąsumo, dauginasi su
kiekviena diena. Ir tas drąsus
beprotys, kuris pasikėlė su savo
orlaiviu į padbesius, ant viršaus
Alpų, nusileido ant žemės jau
visiškai nebekvėpuojantis ku-
nas."

"Tai ir viskas jau jam. —
rusčiai pratarė viena žvaigždžių.
"O kam-gi bando palikti kietą
ir lygų žemės paviršių. Dabar
tai nors kiti apsisaugos nuo
skėdimo į nežinomą jiems erd-
vę."

"Tu taip kalbi dėl to, kad ne-
pažįsti žmonių", — pratarė, lyg
ir pasiekdamas mėnulis, — kas
prisižiūrėjo ant jų, taip kaip aš,
per ištus tukstančius metų, tas
žino labai gerai, kad jų dar nie-
kada nenugąsdino pavojus bei
mintis, jeigu tikslas atrodė jiems
geru ir reikalingu."

"Tikrai, tamsa, vargas ir
priespauda, viešpataujanti ant
žemės paviršių priverčia žmones
traukties tolyn, — prie žvaigž-
džių, — pratarė viena svaigž-
dė, eidama pro šalį.

"Niekio panašaus", — įsimaišė
į kalbą ram, graži rytinė žvaigž-
dė. "Ant žemės užtektinai vie-
tos visiems ir ji labai graži ir
maloni, kur-kas gražesnis ir ma-
lonesnė negu jųs kad jų persista-
tote sau."

"Aš patariu prisiziūrėti trup-
čiuką arčiau ant žemės, gal but,
tada, kas nors iš mūsų apšvie-
s kelią ten, kur skrajoja žmonės
su savo orlaiviais", — pratarė
gera, blizganti sidabrine šviesa
žvaigždutė. Kitos žvaigždės su-
liko tuo patarimu ir išsiskirstė
ant dangaus mažais bureliais.

Jos žiūrėjo į daugybę blizgan-
čių jurių ir ežerų apdengusių
beveik visą žemę, svajojo apie
gražiausius, aplietus blankia
mėnulio šviesa slėnius ir apie
blizgančius ledinius kalnus. Šy-
tuo padosamos žiūrėjo jos ant pu-
siau apmirusių kaimų ir su di-
deliu nusistebejimu — ant ver-
dančio miestų gyvenimo, neap-
sakomai didelių namų, mecha-
niškai pabudavotų tiltų ir aug-
tų bokštų, kurie atrodė, lyg kel-
rodžiai.

— Kur-gi mėnulis? — užkla-
sė viena žvaigždžių. Sidabri-
nė šviesa aplydė dangų: mėnu-
lis išlindo iš uždebesų.

"Dabar aš jau nusiraminau:
aš žinau, ką stato sau už tikslą
žmonės, norėdami užkariauti
orą, — tas mums nepavojinga."
"Mano spindulys, kaip tik da-
bar papuolė į didelį kambarą,
kurame gulėjo labai didelis or-
laivis, kaip tik toksai pat, su
kokiais dabar žmonės pasikelia
už debesų. Ir ar žinote-gi, kas
buvo jame dar be valgomųjų
daiktų ir įvairių kitų įrankių?"

"Kas? — sušuko visos žvaigž-
dės su nekantrumu. "Sautuvai,
visokios rūšies žmogžudikių į-
rankiai!"

"Ar tik ne į mumis nori žmo-
nės pradėti šaudyti iš jų?" —
užklauskė išsigandusi mažiukė
žvaigždė.

"Nusiramink, mažiukė," —
atsakė mėnulis — "lakunai ve-
ža su savimi tas bombas ir gra-
natas, idant mesti jas iš nepa-
vojingos augstumos ant miestų
ir kaimų, kuriose susitvėrė su
neapsakomu sunkumu ir kurie
nuo to pavirsta į — tukstančius
laukus ir debesų stulpus. Iš ne-
pasiekiamos augstumos jie ap-
žiūrinėja ir permato, kaip ir
kokių būdu galima pasekmin-
giau užpulti savo brolius su savo
žmogžudikiškais įrankiais."

"Taip, tai žmonės vis dar nori
vesti tarp savęs kruviningas ka-
res, kaip kad iki šiol?" — už-
klauskė žvaigždės, atsiminusios
apie mūsų laukus ant žemės su
nesusikaitoma daugybe užmuš-
tųjų ir sužeistųjų, kuriuos jos
tūkantai pirma apšviesdavo, me-
lė pasijaurėjimo žvilgsnį ant
žmonių žvėriškumo."

"Ir karės kur-kas kruvines-
nės ir pavojingesnės", — pri-
durė mėnulis.
"Bepročiai!" — sušuko žvaig-
ždės.

"Apjaktinti", — paantrino
mėnulis, — "taip, kad jie ir pa-
tys nežino, ką darą. Jie mano,
kad atlieka didvyriškus darbus,
kada pralieja kraują savo bro-
lių ir ištato ant pavojaus savo
gyvntai dėl pagaminimo turtų
kitiems. Daug yra ant žemės
žmonių, dėl kurių visi kiti turi
dirbti prakaituotu veidu, idant
pagaminus jiems begales turtų.

O paskui... kiek ant žemės be-
turėjų darbininkų, dėl kurių
gražioji gamta vien tiklai bega-
les kentėjimų gamina..."

"Tai ant žemės gyvena turčiai
ir beturčiai — varguoliai, po-
nai ir baudžiūninkai?" — už-
klauskė viena žvaigždžių.

"Taip", — atsakė mėnulis.
Žvaigždės, lyg nenorėdamos
tam tikėti, pasižiūrėjo ant pa-
sakotojo. Jis, rodos, skaito jas
dar tokiomis paikomis, kad gali
įkalbėti tikėti į viską. Ar-gi tai
galima tikėti tam, kad žmonės,
kurie pasikinkė sau gamtos spē-
kas ir užkariavo orą, idant sau-
tumo tautų ir religinių įsitikini-
jų žvaigždžių, kentėtų ant žemės
baudžiavą ir neturtą?

"Na, tai jau tikrai mėnuliui
negalima patikėti, jis apverčia
dalykus augštyl kojomis", — pa-
sakė viena žvaigždžių.

"Tu visiškai teisinga, patėmi-
jo rytmetinė žvaigždė. "Aš sto-
viu visados arčiau prie žemės ir
atidžiai žiūriu į ją. Aš galūi
tiklai pasakyti, kad mėnulis la-

bai paviršutiniai žiūri į daly-
kus."

"Reiškia, tai tik pasaka apie
baudžiavą ir neturtą ant žemės?
Žmonės ten visi lygūs ir liūsiai?"
— paklausė viena blizganti žvaig-
ždė.

"O, ne, jie ne liūsiai ir ne ly-
gūs" — atsakė rytmetinė žvaig-
ždė. — "visas pasakymas apie jų
apgailėtiną būvį yra tikra tiesa.
Tiktai mėnulis užmiršo pasaky-
ti jums, kad skaitlius žmonių,
kurie nepatenkinti dabartiniu
surėdymu ant žemės vis kas die-
na auga. Jie smarkiai kovoja
už geresnį būvį. Auga taipso-
gi diena iš dienos ir skaitlius tų,
kurie nori visiškai panaikinti
kares tarp žmonių" — pridurė
dar rytmetinė žvaigždė.

"Bet jų dar nedidelis skait-
lius" — atkrito mėnulis.

"Aš juk gerai matau, kaip
greitai auga skaitlius karės ša-
lininkų su blizgančiomis kepu-
rėmis, apsiginklavusių žmogžu-
diškais įrankiais."

"Na, tai paskaityk tuos, kurie
nenori daugiau karių. Fomai tu
netikintasis", — pratarė rytmeti-
nė žvaigždė.

"Kaip man tą padaryti? — pi-
ktai prasijuokė senasis mėnulis.
"Tau tas gana lengva yra gali-
ma padaryti tą dieną, kuri su-
vienija visus varguolius ant že-
mės kamuolio, dieną, kada jie
apleidžia fabrikus ir viešas kitas
pramonijos šakas, kada augšti
fabrikų kamieniai sustoja ruošę
ir pragaistingos mašinos viduje jų
nebeužia, kada jie sustabdo be-
veik visą pasaulinį judėjimą, i-
dant parodžius visam pasauliui
savo galybę. Augštai išsikelia
tada orų jų ženklai bei raudonos
spalvos vėliavos ant rubėžių at-
skirų valstybių, kaip ženkla
brolybės ir lygybės. Išnyksta tą
dieną tarp jų tautų skirtumai ir
religiniai persitikinimai, pra-
puola ir atskirų valstybių rube-
žiai, jie viską suvienija ir tą die-
ną viešpatuoja ant žemės broly-
bė ir artimo meilė."

"Kas-gi tai per diena, ar tokio
šventojo, kurio ant žemės nie-
kada nebuvo? — užklauskė mė-
nulis.

"Tai Pirmoji Gegužės diena",
— atsakė žvaigždės, įžymiai atsi-
mainiusios: — "dangaus sklau-
tas jau į pradėjo šviesti, aprėikš-
damas besartinančią naują die-
ną — dieną — Pirmąją Gegužės
dieną."

Iš rusų kalbos vertė,
D. J. Alekšis.

Proletariatas ir Gegužinė Šventė.

Per metų eilės visų šalių dar-
bininkai, kurie tiklai nors kiek
supranta savo reikalus, be skir-
tumo tautų ir religinių įsitikini-
jų iškilmingai pasitikdavo Pirmą-
ją Gegužės dieną, kaip vieno-
mintelę savo šventę, laike kurios
sudreba visi jų išnaudotojai.

Su kiekvienais metais spar-
čiai platinosi darbininkų klesos
judėjimas, nors ir didžiausių
kliūčių sutikdavo ant kelio iš
žiauraus kapitalo pusės. Su
kiekvienais metais stiprėja orga-
nizuotų darbininkų armija! Ir

su kiekvienais metais darbinin-
kų klesa vis arčiau ir arčiau arti-
nasi prie galutinio savo tikslo —
socializmo.

Daugiau kaip vienas ketvirt-
dalis amžiaus kovos!... Sunkios
kovos, laike kurios išieškota ga-
na daug spēkos ir energijos.
Kovos, kuri lieka užrašyta į žmo-
nijos istoriją krauju. Bet ko-
vos ne be pasekmių. Stiprios
tvirtovės kapitalistiniojo surė-
dymo žymiai susilpnėjo laike
organizuotų darbininkų spaudi-
mo. Darbininkų klesa iš paleng-
vo, bet be pasigailėjimo budavo-
ja kapą kapitalizmui.

Ir juo stipresnis darosi darbi-
ninkų judėjimas, tuo skaitlinge-
snė darosi organizuotų darbinin-
kų armija, — tuo energiškesnis
pasirodė pasipriešinimas iš ka-
pitalistų pusės.

Kapitalas nesiskaito su išlai-
domis, juk jos tiklai ir palaiko
jų gyvavimą, — štai delko su
kiekvienais metais Pirmoji Ge-
gužės diena aiškiausiai liudija
klesų kovą. O tai delto Pirmo-
ji Gegužės diena paprastai ap-
siliedavo darbininkų krauju.

27 metai kovos!... Ir kiekvie-
nų sykį pavasario — gegužinė
saulutė šildo abiem pusėm tie-
siog iš viršaus. Kiekvieną sykį
spinduliai jos apšviečia mušio
laukus tarp darbininkų ir kapi-
talo. Kiekvieną sykį ji kartų
su suvargusia minia plaukia per
laukus ir miestų gatves ir lei-
džia į širdį darbininkų daugias
pasitikėjimo, daugias drąsos!.

Darbininkų klesa traukia prie
pergalės!

Šiais metais viso pasaulio pro-
letariatas dvidešimtis atstuotų
sykį rengiasi pasitikti savo šven-
tę. Bet kokis didelis skirtumas
tarp šių metų Gegužinės šven-
tės! Ne klesa prie klesų kovoja,
bet žmonės prieš žmones. Ne
kapitalas šuado darbininkus,
bet patys darbininkai vienas
kitą. Sunkus momentas užpuo-
lė ant pasaulinio — proletariato.
Šį sykį jis apgalėtas.

Bet jis, lyg tas didvyris, ap-
gailėtas puola ant žemės ir vėl
renka iš jos daugiau spēkų.

Iš po apveikimo prie perga-
lės!

Darbininkų klesai nuleisti
rankų neišpuola. Ji turi orga-
nizuoties išnauju.

Dabar prieš viso pasaulio pro-
letariatą stovi gana svarbus
klauskimas: Kaip ir kokių būdu
išieiti iš pergalėtyjų ir pergalėto-
jus?...

Ir mes jau su džiaug-
smu galime pažymėti tai, kad
smugis, kuris apšvaigino Euro-
pos darbininkus, išsaulė jų tar-
pe suirute, jau pradeda nykti.
Europos darbininkų klesa jau
pradeda rengties padaryti gana
didelį šuolį prie pergalės. Jos
įžymiesnių elementai jau pra-
deda atgal vienyties. Senasis
darbininkų obalsis. "Karė ka-
rei!" — jau pradeda ir vėl po
Europos laukus skambėti.

"Salin karė! Tegul viešpatau-
ja taika ir ramybė pasauly!" —
tokis šiandieninis Europos dar-
bininkų obalsis.

Europos draugai išsirinko sau
tiesų kelią. Su kiekviena diena
smarkiai auga jų pasekėjų skai-

SAUGUMAS PASIDĖTIEMS PINIGAMS

Saugiausias pinigams pasidėti bankas yra
STATE BANK of CHICAGO. Žmonės turi čia
pasidėti viso \$11,972,000. o banko resursai
siekia daugiau kaip \$37,000,000.

Šio banko tvirtumą parodo ką-tik paskelbtoji
apyskaita. Apyskaita, butent, parodo, kad ban-
kas turi:

Pinigų ant rankų ir bankose \$12,542,000
Užtikrintais bondais, greit paver-
čiamais grynais pinigais \$1,233,000
Duotų paskolų ant deramų už-
statų \$23,000,000

Galima pasidėti banke pradedant nuo vieno do-
lerio. Mokama 3 nuosimtis.
Taupomasai banko skyrius atdaras Subatomis
vakaras nuo 6 iki 8 val.

State Bank of Chicago

Vidurmiesčio Bankas, kur kalbama lietuviškai.
La Salle ir Washington gatvių kampas
Priešais City Hall

lius, jie išgalės nors ir per sun-
kią kovą sulaikyti karę. Jie į-
vykdins pasaulinę taiką.

Jie stengsis prasimušti prie to
vien tik dėl to, kad paskui ir vėl
apskelbus karę viešpataujan-
čiam kapitalui.

O ką mes draugai amerikie-
čiai, manome daryti šiuo taip la-
bai kritišku momentu? Juk ir
mes jau esame įveltį į tą Euro-
pos skerdynę ir rankas susinė-
rę ilgiau jau nebegalime sėdėti.
Ir mes, man rodos, be jokių
svajonių turime pasiimti sau tą
patį kelią, kurį paėmė Europos
draugai, tai yra apskelbti karę
karci ir platinėti tarp plačiųjų
darbininkų minių tą obalsį —
salin karė! Tegul gyvuoja tai-
ka ir ramybė.

D. J. Alekšis.

A. Dvylis.

Dabartinė tvarka ir jos atsiradimas.

(Pabaiga).

Verdant lenktynėms tarp pa-
vienu kapitalistų silpnėsneji
buvo prispirti prie sienos ir nu-
puolė į algalapnių eiles. Stam-
besnieji kapitalistai vienijosi ir
visi kartu žengė prie savo tiks-
lo, prie užkariavimo pasaulės
gerybių. Ir taip laikui bėgant
apsireiškė trustų klausimas, iš
astrios lenktynių kovos išsivystė
naujos sąlygos, nauja indus-
trinės nuosavybės ir vertėvybės
forma — nuo lopšio iki grabo ta-
pomc apsupty trustais.

Trustams išdirbystę apėmus
šalies valdžia pateko į jų ran-
kas; jie valdo prastų žmonių
gyvenimą daug labiau, nekaip
žmonių įsteigtoji, konstitucinė
šios šalies valdžia. Jie gali su-
lig savo noru nustatyti kainas
ant gyvenimo reikmenų, nežiu-
rėdami visai roturalės dalykų
vertybės ir tokiu būdu išnaudo-
ja darbininkus, kaip vartojamus
gyvenimo reikmenų, taip ir jų
pagamintojas; ir aliu tokiam
suaivališkam kapitalistų šeim-
ninkavimui, mes šiandie atsidu-
rėme gyvenimo vargo sukurį.

Apsipažinę su besivystymu
dabartinės tvarkos praeities am-
žiuose, sužinoję kokiais keliais
tas besivystymas žengė ir prie
ko jis mumis galutinai privedė,
galima drąsiai sakyti, jog kalli-
ninku visų tų nelaimių ir skur-
do yra kapitalizmas, kuris šian-
die savo žiauriais nagais laiko
apglėbęs visą žemės kamuolį ir
savo godumu šluoja nuo jo vi-
sas gerybes, nežiūrėdamas, kas
jas pagamina ir kam jos pri-
klauso.

Dabar truputį sustokime ir
pažvelgkime į dabartinę tvar-
ką.

Kur tik mes šiandie žengiamo,
kur nesikukame, visur sutinka-

me žiauraus kapitalizmo mums
užtaisytas kilpas, visur matome
pilna jo auokų. Pereikime mes
šiandie bile kokį Amerikos did-
miestį, pažvelgkime į jo skersai
išilgai bėgančias gatves, visur
matome liūdną gyvenimo dra-
mą: bekojai, berankiai ir kiti
nelaimingieji prašo pracių pa-
gelbos. Kartą jie buvo jauni,
druti darbininkai, dirbo per
dienas naktis pavojingose dirb-
tuvėse, neatšizūrėdami į gre-
siantį jų gyvasčiai pavojų, au-
kavo savo jėgas už mažiausią at-
lyginimą. Bet štai, staigu be-
širdė nelaimė nutraukio jų ran-
kas, kojas, tampa jie nebetin-
kančiais darbininkais, neberei-
kalings kapitalistui. Tada jų
lieka prašalinti iš dirbtuvų be
jokio pasigailėjimo. Nelaimi-
gieji, visai nežinodami dalykų
stovio, keikia "boso" žiaurumą,
keikia dirbtuvę ir tą valandą,
kurioje jis tapo ubagu, meldžia-
si prie Augščiausiojo apieravo-
damas Jam savo nelaimę, kaip
atlyginimą už papildytas prati-
tyj nuodėmes.

Nelaimingieji darbininkai, jei-
gu ta dirbtuvė, kurioj jųs sveiki
budami dirbote, ir kurią dabar
likę ubagai, vadinate praeikla,
butų buvus visuomenės nuosa-
vybėj, bet ne kokio vieno ats-
kio asmens kontrolėj, kad ne-
butumėte likę ubagai, nes kiek-
viena pavojinga vieta arba ma-
kina būtų buvus saugiai aptaisyta,
sulig visuomenės reikalaujamu
taisyklų, o jei ir butumėte likę
ubagai, vistiek jums šiandie ne-
reikėtų susilaukias pusuogiais,
išalkusiais sėdėti ant gatvės ir
melti pracių susimylėjimo,
bet butumėte buvę žmoniskai
aprupinti.

Šiandie kapitalistai vartoja
slykščiausias priemones, kad už-
gnauzus burną tiesos skelbė-
jams: vienus gruda į kalėjimus,
išalkusiais sėdėti ant gatvės ir
melti pracių susimylėjimo,
bet butumėte buvę žmoniskai
aprupinti.

Mes galėtum labai, labai daug
priskaiyti visokių negeistinių
pragaistingų žmonių apsiereis-
kimų, vienok tas mums nieko

Konvencijos delegatai.

labai, nepatvirtintą dabartinę tvarką, nesistengiant, jeigu mes neorganizuojame savo jėgas ir nestovime kovon prieš kapitalizmą. Visi mūsų rašymai, visi agitatoriai, visos rūšies diskusijos, kaslink netinūsios dabartinės tvarkos, prašus gyvenimo kelyje, jei mes nesistengsime užtikrinti jų gyvenimą įvykdyti, tų planetą, žemę, atlieka sąnaudoti visatoje sulig gamtinių reikalavimų, tašyklė. Besitęsiantieji ant jos mityrą padalyti į keturias dalis: asarai, vasara, ruduo ir žiema, ir kiekviena užsilaiko gamtos nurodytos ribose. Ant mūsų žemės skrytulių gamta nepaženklino jokių rubežių darbininkų klesai ir kapitalizmui, nei jokiems kaizeriams, carams ir kitokiems valdonams, bet visas žemės kamuolis yra skirtas visiems lygiai su visomis savo gyvybėmis ir todėl jos turėtų visiems lygiai prigulėti. Bet tikrenybė jo nėra.

Todel gerbiamieji ir gerbiamesios, jeigu mes norime pasiūlyti iš po kapitalizmo jungo, padaryti pasaulį laisvę, lygybę, mes neturime leisti laiką veltui, bet visi išvien darbuotis, svarstyti gyvenimo klausimus, stengtis pažinti kas yra taip, o kas ne. Tikrai tada, kada mes, šandieniniai proletariai, busime apsviesta, išlavinta ir organizuota darbininkų minia, pakelsime savo ranką prieš kapitalizmą pasakysime jam, jog esame pasaulio viešpatiai, visų gerybių pagamintojai, mes dabar naudosimės jomis, o turvins kapitalizme apelsavo sostą ir eik tenai, iš kur jis vienas nebeįėjė. Tada kapitalizmas maldydamas mūsų enybę ir girdėdamas rimtus džiūsus su persigardimu apelsavo kruviną aukštą sostą ir riu išnyks nuo žemės pavirsaus visi vargų šaltiniai, sužis šviečiami sduktė ir laisvė, lybė viešpataus su mumis.

M. Mangasirian.
ertė P. L.

Atgimimas.

(Tąsa)

Atgimimo rašytojai tankiausiai įdėdavo savo kritiką juokdario ar kvailio burnon. Šekspyras (Shakespeare) savo komedijoj "Merchant of Venice" arba "Veniso Kupėius" panašiai elgėsi, kada jis savo clowną, neaprašė, priverčia tamskėti ir juokties iš žydiškos ir Katalikiškos teologijos su savo atlikusiu protu, bet su gliaui įeskančiais klausimais. Ir tik tokiu būdu rašytojai tu dmeną galėjo savo protą išlašyti, bet jei kuomet ir pasitaikė, kad jie budavo pašaukti atsakyti už jų atsilpnystes, jie budavo išsileidus sakymais, kad jie parodo kaip mūsų šventi religija pasirodo kvailiam žmogui. Tai net ir stebėtina budavo kados, kad kunigai net ir patį liepdavo skaityti panašius raštus savo tikintiesiems nesupradingami sumanumo savo autorių. Toje epikoje Morgantes persivertimas į krikščionišką tikėjimą priklauso ne nuo argumentų

ar aiškumo, bet nuo sapno. Tas tai ir buvo pūkus argumentas, kuris parodo, kad religijos pamatas yra sapnas ir svajonė. Senų žydų pasakose arba šventraštyje sapnai užima labai svarbią rolę. Juk tai ir Juozapo sapne dažinojo apie Mariją ir jos kūdikį. Vienas didžiausių mokinių krikščioniškos bažnyčios apie įkūnijimą ir kitus nekaltus prasidėjimus randa sau pradžių sapnuose. Beveik visi mokiniai katalikų bažnyčios paeina iš kokio nebuk sapno. Margaute, netikėtai, sapnavo, kad jis buvo užpultas žalčio. Jis šaukė dievus pagalbon, bet nei vienas jų negalėjo jam pagelbėti. Driežas nei ant vieno iš dievų atidžios neatkreipė, kurių vardus šaukiant jis girdėjo. Paskui Margaute šaukėsi prie Kristaus ir tuo tuojaus jis buvo paliusuotas nuo žalčio užpuolimo. Mažas šuktelėjimas vardo Kristaus buvo daugiaus, negu smugis žalčio galybei. "Aš esu" sako Margaute u Olandą, "gatavai prisitengs tapti krikščioniu. Ar gali tokis persivertimas būti kuomet nors šlykštesnis ir neišmintingesnis kaip šis Margautes yra? Ir juk šv. Petras tik per sapną dažinojo, kaip surasiti Domaską. Čia ne visiems tokis perversinas Morgautes ir krikščionišką gali būti aiškus ir ne visiems Pulcio filozofija buvo suprantama, bet kaip tai nebutų, poeta labai satyriškai juokėsi iš religijos, kuri yra paremta ant sapnų.

Ir kada poeta pradeda pripardyti aiškumus perversinto Margautes į krikščionišką tikėjimą jis tą viską parodo netiesioginiu būdu, kaip nemorališka ir valkiška yra pradžia krikščionybės. Parverstas Margaute yra perstatytas, kuris nori dažinoti, kame randasi jo tėvai, kurie mirė dar pagonais budami, ir kur randasi jo broliai, kurie karės laukė buvo užmušti. Olandas gi jam atsako, kad jie visi yra pragaros gilnėse ir jis dar prideda sakymams, kad tiems, kurie yra jau persivertę į šventę krikščionių tikėjimą, turi visai nesiirupinti apie tokius dalykus. Dievas yra taip viską sudaręs, Olandas sako toliaus, kad daugelyje nei mažiausio krisko nebus matoma apie tai, ir, kad nei vienu nerekės vienos asaros išlieti už savo tėvus, brolius ar seseris, kurie degs ir raitysis pragaros liepsnose. Bet kaip gi Olandas viską apie tai žino? Juk kunigas jam taip sakė, bet jam pačiam niekad nepasitaikė paklausti kunigo, nuo ko jis tą viską sužinojo. Tokioje tai kalboje poeta netiesioginiu būdu atsiliepa į žmonių protą ir į religiją, kuri kiekvieno žmogaus širdį gali paversti į akmenį. Kada perversstas Margaute pradeda bijotis, kad kunigas patys gali klysti apie tokius dalykus, tada jo krikščioniškas mokytojas ir sako, kad kiekvieno, kuris yra persivertęs, yra užduoties ne ead nesiejęti apie tai, ką kunigas sako. Čia jie net ir su piršta mandagus pata rodo į gadvėnų aklo tikėjimo.

Kitoje vietoje Pulcis persto Olandą, kuris nenori likti kad Margaute ištikrųjų yra persivertęs pabot tasai nesutiks su pr-

keikimą savo giminiui. Ir kaip apie tokius dalykus žmogus gali sau magstyti? Ir ar gi nuo tokio smutgio senas tikėjimas nesvyruoja. Tokis stovis taip parveria gyvumus viršgamtiskumo ir padaro tokią didelę skyklę, kad su žaibo greitumu laisva mintis gali tuojaus įsibrukti Margaute, kaip tas nebutų, parodo tikrumą savo persivertimo ir užtikrina Olandą, kad jis niekad nesigailės už savo tėvus, brolius ir seseris, kurie yra prapuolę "pragaros gilnėse, bet, neujęs į dangų, jis elgis taip kaip angelas", ar tai gali būti dar baisesnis apsidėjimas religijos, kuri suvaržo natūrališką susirišimą žmogaus, ir Dievo meilę priverčia žmogų išmesti iš savo širdies meilę savo tėvų. Aš norėčiau matyti kalvislą ar kataliką skaitant "Margautę Didi" be sielvartos.

(Bus daugiau).

LSJL MANDOLINŲ ORCHESTROS MOKINIAI.

Draugės ir draugai:—

Ketverge, gegužės 3 d., parastoj vietoj ir laike mūsų orchestros prasidės generališkos repetitijos, į kurias visi yra kviečiami atsilankyti, nes čia jau visiems sykiu reikės skambinti, o koncertas jau visai nebetoli. Todel draugės ir draugai, sukrusime, o atsieksime savo tikslą.

Dar syki primenu — atsilankykite visi. J. Klevas.

Skaitytojų pastabos.

Dievėli tu mano! Nesvietiškas kyturmas tų patrijų. Kad ir dėdė Šliupas, sudaręs tūkstantinę lietuvišką armiją, meilė ir našūs kamuolėms, o pats, karės aršus šalininkas, tik šmurkš į Rusiją taikos daryti.

Ir oška solt, ir kopustas sveikas.

Taigi, tai. "Sakė" kol buvo nevedus, tai nieko sau buvo mergina. Kaip tik spėjo apsi-vesti, tai jos vyras "Kardas" pradėjo nuomiruli sirgti. Nejaug gi nėra stebuklingų daktarų Amerikoj?..

"Margy Minė" autoriui labai nepatiko "Naujienuose" tūpusios eilės po vardu. "O! tos dudos, tie dučiai!" Jis tas eiles sulėgino su mahanojiškos Saulės eilėmis.

Kasžin kodėl jos jam taip nepatiko?.. Turbut dėl to, kad ten Laisvės piršliui truputį padidnuota.

Aš vis laukiu, kada lauliečiai suteiks kolį nors titulą pontovos Šliupų sunui Keistui, nes sako, kad ponas Račkauskas sukramęs visą plunksnakotį iki suradęs pranešit žinutę visuomenėi, jog pontovos Šliupų dukta Amencipatija (ar kaip ją ta vadina) dalyva viename lietuviškame mišingule. Bet Šliupukas vis dar be titulo ir apie jį nei lapė neloja.

Kokiems paibeliams reikėjo siųsti tiek daug delegatų į Kairių Konferenciją? Reikėjo pasislyti Bagočių, Michelsoną, Kapsuką ir Hermaną ir atliktas kriukis. Juk visvien, kiek matyt iš konferencijos protokolo, niekas daugiaus ir neturėjo laimės kalbėti, kaip tik tie keturi vyrai. Tašyk ir išlaidų būtų buvę kur-kas mažiau ir abidvi rezuolucijos būtų priimtos vienbalsiai. Bagočius su Michelsonu būtų priėmę savo rezoluciją, o Kapsukas su Hermanu savo.

Kasžin, kad dabar atvažiuotų į Ameriką Vokietijos submarinas pasipirkti nikelio ir gumo, kad Ameriką darytų? Aš manau, kad karė būtų pertraukta kol nikelio ir gumos trustas atliktų

biznio reikalus su Vokietijos submarinais.
Nu... biznis iz biznis...
Senas Vincas.

Tai dar buvau Lietuvoj, kaip buvo apvaikščiujama 300 metų Romanovų caravimo sukaktuvės. Regis, dėjos tai balandyje 1913 metų.

Kaip šiandie pamenu, kada Vilkaviškį giedoj "mnogija lieta" tam pačiam carui, kur šiandie jau patupdytas ląston ir džiaugias, jei ji išleidžiama nors šniogų pakasinėli. "Mnogija lieta" giedoj carui ne tik Vilkaviškį, bet visuose Rusijos miestuose ir miesteliuose. Bet šiandie, kas dar jaučiasi gyvenęs šioj asarų pakalnėj, mokes suskaiyti kaip daug laiko praėjo nuo balandžio 1913 metų iki kovo 1917 metų.

Čigonas kad ir prasčiausią savo škapą, o vis delto vadina eržilu. Taip ir mūsų kunigai: savo atgyvenusių, kandžių suėstą ir sutrandėjusią prekę jie vis dar bando išlaikyti ant pirmos leptynos.

Musiškiams klerikalams Moccus baisesnis ir už šliupą. O juk daktaras kunigą išperėjo. Paėmęs.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Bal. 30, 1917
Zemiam paduodamus produktams kainos dera tik uzdamu produktams perkanč; iš sankrovų perkanč seimyninkės moka brangiau:
Sviestas:—

Extra Creamery 38
Extra First 37
First 36½
Seconds 35
Ladles 32-33

Oleomargarinas:—

Stalui 22-24
Kopimui 16-18

Kiaušiniai:—

Extra 33-34
First 32½
Paprastieji first 31
Mašyti 32
Check 29
Purvinukai 30

Suris:—

Extra 26
Daisies 26-26½
Young American 26
Longhorns 26½
Sveičiariškas 30-34
Laimingas 25
Brick 23

Paukščiai, gyvi:—

Kalakutai (svarui) 22
Vištos 23½
Viščiukai 23½
Antys 18-19
Zajis 13-16

Paukščiai, išdarinėti:—

Kalakutai (svarui) 24-25
Vištos 23-23½
Antys 18-20
Zajis 14-16

Veršienė:—

50-60 svarų, svarui 13½-14
60-80 svarų 14-15
80-100 svarų 5½-17½
150-115 sv.; kaul. 12-14

Jautiena No.1 No.2 No.3

Loins, (svarui) 22 21 13½
Rounds 16 15 12½
Chucks 15 14 13
Plates 13 12 11

Bulvės, bušelis 2.50-2.75
Saldžiosios, gurbas 2.00-2.75

Daržovės:—

Barščiai, statinė 4.50-5.50
Kopustai, did. gurb. 3.00-3.50
Salierai, pintinė 1.50-2.50
Agurkai, dėžė 2.00-3.00
Salotos, gav. gurbas 2.00-2.50
Cibulai, 100 svarų 7.50-9.00
Zal. pipirai, pintinė 3.00-5.00
Spinatai, statinė 3.00-5.50
Tomatės, statinė 4.00-7.50
Morkos, statinė 2.00-3.00
Morkos, statinė 4.00-5.00

Vaisiai, žali:—

Obuoliai, statinė 3.00-6.50
Grapefruit, d. 46-96 št 3.00-15.00
Apelsinai, dėžė 2.50-3.50
Citrinai, dėžė 3.25-4.00
Ananasai, gurbas 3.00-5.00
Zemogės, kvorta 2.00-3.00

Cukrus, už 100 sv.:—

Standard, maltas 9.60
Standard cane, smulkus 9.35
Burokų, smulkus 9.25

MILTAI

Vasarių kviečių:—

Special Brand 14.20
Patents 13.00
Straight 12.80-13.00
First Clear 12.00
Prastosios rūšies 8.50-8.50

Ziemkenčių kviečių:—

Patents 13.75
Standard 13.55
First Clear 11.00-12.00
Second Clear 9.00-10.00

Ruginiai:—

Baltieji 11.00
Tamsieji 10.00

Gyviųjų turgus.

CHICAGO, bal. 30 Gyviųjų atgabenta šliap:

Galvijų 19.00
Veršių 2.00

Kiaulių 41.00
Avių 10.00
Paduodamos kainos: 11.00

Galvijai, parinktieji:—

Kiek menkesnis 12.25-13.50
Kiek menkesnis 9.90-11.35
Mituliai 11.00-12.40
Solekters and Feeders 7.50-9.50
Veršiai, parinktiniai 8.00-10.75
Karvės, vidutiniškos 7.00-10.25
Buliai 8.00-10.00

Kiaulės:—

Sunkios (250-400 sv) 15.65-15.90
Vidut. 200-250 ..... 11.60-15.80
Lengvesnės 15.25-15.65
Paršai, geri 11.50-13.00

Avys:—

Mitulės 13.00-15.25
Senės, geros 12.00-13.60
Avinai, geri 12.50-14.00
Erni 13.00-17.50

Gyviųjų rinka kitur

Balandžio 30 ir sekamas vyriausias Amerikos rinkas gyvulių, aplamai, buvo atgabenta sekamai:

Galvijų Kiaulių Avių
Kansas City 10,000 10,000 5,000
Omaha 8,100 6,400 1,200
East St. Louis 2,700 11,500 500
St. Joseph 2,400 3,200 1,500
Sioux City 2,200 5,500
South St. Paul 2,300 6,700
Pittsburgh 1,900 5,000 3,000
Buffalo 3,000 10,000 5,000

J A V A I

Kornai 1.58-1.62
Kviečiai 2.80-2.89
Rugiai 2.00-2.05
Miežiai 1.37-1.62
Avisas 71-72

SIENAS

Motiejukų, geriausios 20.00-21.00
Motiejukų No 1 ..... 19.00-20.00
Motiejukų No 2 ..... 17.50-18.50
Mot. No. 3 maišytas 16.00-17.00
Dobily sulig rūšies 17.00-19.00
Prėrėjų, sulig rūšies 14.00-17.00
Packing 7.50-8.50

Standai, ruginiai 10.00-10.50

Kviečiai 7.50-8.50

Avižiniai 7.50-8.50

Draugijos ir Organizmų Evoliucija
Knygą parašė garsus publicistas Arthur M. Lewis, sulietuvino Dr. A. J. Karalius. Išleido J. Ilgaudas.

TURINYS:

1. Thales iki Linneus.
2. Linneus iki Lamarck.
3. Darwin's "Gamtiškas Parinkimas."
4. Wesmann'o Paveldėjimo teorija.
5. De Vries'o "Atmaina".
6. Kropotkino "Savitarpinė pagelba".
7. Atsakymas Haeckeliui.
8. Spencer'io "Socialis Organizmas".
9. Spencer'io Individualizmas.
10. Civilizacija—Ward ir Dietzgen.

Kaina 50c.

"NAUJIENOS"
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Didžiausias šios dienos klausimas yra Socializmas

Socializmu šiandie užimti visi, kurie tik visuomenės klausimais interesojuosi. O kas gi jais nesiintersuoja, kam jie nerupi? Nebent tik tamsiausiam žmogui, kurs apskritai nieko nežino ir nieko nenori žinoti.

Socializmas diskusuojamas susirinkimuose; diskusuojamas spaudoje. Apie socializmą kalba socialistai, kalba ir jų prieštai, apie jį kalba ir rašo sveikieji ir kunigai, vieni už jį, kiti jam prieštarauja.

Bet kad sveikai apie socializmą, tą didžiausią visuomenės klausimą, sprendus, reikia jį pažinti. Reikia jį suprasti. Reikia apie jį pasiskaityti.

Geriausią ikišiol lietuvių kalba knyga apie socializmą yra "Naujienu" išleista vardu SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS. Tai mokslinė knyga, bet parašyta taip lengva ir suprantama kalba, be to taip gyvai, kad kiekvienam, pradėjus ją skaityti, sunku ir atsitraukti, kol visos neperskaitai.

Patariame todėl kiekvienam tą knygą įsigyti. Atspaudinta ant geros popieros aiškiomis didelėmis raidėmis, kas labai palengvina skaitymą; beto, knygą papuošta puikiu keturiomis spalvomis paveikslėliu, kurį specialiai tai knygai piešė žinomas lietuvių dailininkas p. Jonas Šileika.

Knyga Socializmo Minties Blaivumas atspaudinta visai neseniai, ir trumpu laiku jos jau išparduota per 1000 egzempliorių. Kas dar neturite, skubinkites išsirašyti. Neapdaryta kaštuoja 75 centus; apdaryta gražiu stipriu audeklo viršeliu \$1.00.

Pinigus siųskite adresu:

NAUJIENOS
1840 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Ženklas Bankos Saugumo. Chicago Clearing House

Narystė.
Bankos priklausančios prie Chicago Clearing House yra po jos atsargia priežiūra. Laikas nuo laiko bent sykį į metus, Clearing House revizoriai nuodugniai ištirta savo bankų stovį ir budą jų vedimo. Visi pinigai yra suskaijami, notos, bondai, mortagei ir kitos apsaugos peržiuriamos ir patikrinamos; pinigai kituos bankuose patikrinami ir knygos išertos. Tikrai tikra apsaugos vertė gali but knygos parodyta. Abejotina tvarka arba atsargumas, yra nedaleidžiamos. Jeigu bankas nustoja savo Clearing House teisiu, tai yra ženklas jo abejotino stovio. Tikrai tvčiausias ir saugiausias bankos gali but Clearing House narys.

The Chicago Clearing House priežiūros užmynimas tapo įvestas pirm dešimt metų, ir nuo to laiko nei vienas Clearing House banka nesubankrutijo. Reikalui esant, Clearing House bankos viena kitai pagelbi. The American State Bank priklauso prie Chicago Clearing House, yra po jos priežiūra, naudojasi jos teisėmis ir išduoda penkis pilnas atskaitas į metus.

Ji taipgi yra po valstijos priežiūra, yra reguliariškai tyrinėjama ir kas metą išduoda penkis pilnas atskaitas Bankiniai Valdybai Illinois Valstijos. Pinigai sudėti šioje bankoje yra išmokami ant kiekvieno pareikalavimo. Čia galima gauti pirmus Aukso Mortgage. Taipgi Aukso Mortgage Bonus po \$100.00 ir \$500.00. Šis bankas yra atsakančiausias lietuviams. Čia kalbama lietuviškai ir lenkiskai. Kapitalas ir perviršis: \$600,000.00.

Prezidentas
AMERICAN STATE BANK
Kampas Blue Island Ave., Loomis ir 18-tos gatvių.
Atdaras: Pamedėliais, Ketvergiis ir Subatomis iki 8:30 val. vakare.

TURĖKITE PINIGŲ

Jūs galite juos turėti. Kiekvienas gali juos turėti. \$5 iki \$200.00. Moters ar merginos, ar vydo, ar pavienios, senos ar jaunos. Mes skoliname del Stockvoro šapos ir dirbtuvės darbininkų, leikinklio klerkamis ir ti. Paskola ant algos padaroma 11 minutes. Paskola ant rakandų — 11 minutes. Mes taipgi suteikiame paskolas ant planų, sankrovos ir pasakų, arklų, vežimų, apdraudus, ir sių ir bile kitų užtikrinimą. Mes nepaisome ką jus turite arba ką jus uždedate, mes norim daruoti jums kad mūsų mokesis rasitės šio mieste. Tas yra delko kas turite veikti su mumis. Mes tvčiame jus pasiteirauti mūsų užmynimą, patirti, kad mes patvirtiname mūsų prancėimus.

LOCAL LOAN COMPANY

4647 So. Halsted Street, Kampas 47-tos gtv., 2-ras aukštas. Telephone Drover 2118.

DR. M. HERZMAN ŠRUSIJOS

Gerai lietuviams žinomas per 15 metų kaip patvyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo altisias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus. Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. netoli Piek St. VALANDOS: Nuo 10-12 pietu, ir 6-8 vakariis. Telephone Canal 2110. GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street. VALANDOS: 8-9 ryto, tikrai.

Dr. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1749 So. Halsted St., Chicago, Ill. Kampas 18-tos gtv.

Krasos dėžutė.

Atsiimkite laiškus! Naujienu Administracijoj randasi laišku šioms xpatoms: Stella Maculis T. Danti (3) K. Ivonaitis Juozapas Mazelis Frank Paulas Simanas Jekėvičius Mrs S. Zukauskas Antony Robish Frank Moška K. Jacklas J. Joras K. Waitkus Stanislovas Wilmavičia Marta Samson T. Striko James L. Kostka L. Galvanaukaitė J. Duoba Kost. Bimkus Joe Stroll A. Jakubauskas (2) L. Klimaitė Jim Petriš Augustinus Joskava K. J. Kortkus John Seliskij Frank Mazaika Julius Mickevičius K. Bushas J. Antolaukaitė M. Gribas Peter Vaitaitis Joe Burbulis.

IŠ ŠIRDIES
Knygelė parašyta James Allen, versta St. Biežio. J. Ilgaudo laida. Turinys:
Širdis ir Gyvenimas.
Proto Pabudis ir Pajiega.
Papročio Pasidarymas.
Darymas ir Žinojimas.
Pirmi Žingsniai į Augštesnįjį Gyvenimą.
Dvasinės Salygos ir jų Pasekmės.
Padrąsinimas.
Kaina 15c.
NAUJIENOS
1840 S. Halsted Street, Chicago, Ill.

CHICAGOS ŽINIOS

Vakarai.

Raudonos Rožės Kliubo vakaras. Kliubas parengė vakarą subatoje, bal. 28 dieną. Lauterbacho svetainėje, Cicero, Ill. Programo neturėjo. Buvo tik šokiai. Susirinkusieji labai šaukė praleido laiką.

Lietuvių Progresistų Moterų kuopa Ciceroje taip pat turėjo subatoj vakarą. Išpildyta programos. Pirmiausia kalbėjo J. Gubavičius, paskui ponas Buragas pasakė monologą — puikiai. Toliau, ponai Uktveriai padainavo. Buvo solo dainų. J. Uktveris dar pasakė monologą — irgi puikiai.

Programai užsibaigus prasidėjo šokiai. Publika jautėsi, matyt smagiai. Ypač malonu buvo žiūrėti, kaip šoko agnūnė — maži vaikai. Kuopai paliks peino.

Jaunų Lietuvių Tautiškas Kliubas turėjo parengęs vakarą 8v. Jurgio parapijinėje salėje. Lošta Gogolio veikalas "Piršlybos". Lošimas pavyko — neblogiausiai. Pasakysiu daugiau — visai neblogai. Ypatinai geri buvo kapitonai ir Bimbilas. Ponai Petraičiai pavyko nuoduoti tą begalinę stoka charakterio kapitonui. Iš kitos pusės ponai A. Kvedarai pavyko parodyti smarkų, energingą žmogų.

Mysterios Dances, kuriuos praėngė kokia tai sąjunga, atlika taip pat. Nes pamatėsi, kad išskabą neįskenčiant neužsukę. Krugil "Mysterious" — taip paslaptingai skamba, tarytum spėjimas iš rankos.

Nagi gerai. Įėjau vidun. Palipau laiptais ant antro augšto. Budeleji tūpi paukštuzė. — Jour tiket — sako ji. Rodau repertorio ženklą. — They don't want any reporters here — girdžiu atsakymą.

Aha, jie nenori reporterių, reiška ten ištikrųjų yra kas nors paslaptingo — tokia mintis žaibo greittumu žibterėjo mano galvoj.

Greitai numečiau 25 centus, gavau tikietai ir šuoliais per du ant trečio laipto, užbėgau ant viršaus, į salę pažiūrėti paslaptingų šokių.

Įėjau. Nugį po plynių, nieko paslaptingo ten nėra. Viename kampe sudėta paveikslų. Pasieniais sėdi keletas senų bobų ir vyrų. Ot ir visa paslaptis.

CICERO, ILL.

Balandžio 28 d., L.M.P.S. 43 kp. parengė puikų vakarėlį, kuris įvyko J. Jukniaus svet. Publika buvo neperdaugausia, gal iš tos priežasties, kad tą vakarą buvo antras "balius" Ciceroje.

Programą turėjo gan įvairi. Neatsilankius poniai Jurgelio-nienei. Kalbėjo pirmutiniu p.

J. Gubavičia temoje: "Ar socializmas griauja šeimyną." Antras programos punktas buvo duetas. Dainavo Lilija Takažauskaitė ir Joanna Geistariūtė. Nors mažos mergaitės, bet atliko puikiai.

3. Monologas "Mokyta davatka" atlikta ponios Kemėžienės gerai. Publika turėjo gana juoko.

4. "Girtuoklis" — monologas. Atliko Jonas Buragas, kurs neseniai apsigyveno Ciceroje. Apie šią ypatą nereikia daug nei kalbėti, nes Buragas jau žinomas "scenos vilkas".

5. Solo "Siuntė mane motinėle" sudainavo p. Dočkienė, akompanuojant p-lei Tutliutei. P-le Tutliutė padainavo taipgi dvi daineles. Publika liko pilnai užgandinta.

6. "Rusiškas duetas" — atliko Uktveriai.

DARBININKŲ ŠVENTĖ.

Šiandien yra mūsų šventė — pirmoji gegužės. Ją švenčia viso pasaulio organizuoti darbininkai. Mes kaip dalelė jų irgi norime prisidėti prie apvalkščiojimo tos šventės ir tam tikslui esame surengę šiandien viešą susirinkimą Mildos svetainėje, ant 32 ir Halsted gatvių. Programė dalyvaus da mažai chigagiečiam žinomas ponios Gugienės vadovaujamas S.L.P.M. 9 kp. choras. Taipgi kalbės "Naujienu" redaktorius P. Grigaitis.

Vakaro pradžia 7:30 val. vak. Įžanga visiems dykai.

LAISVAS.

STREIKAS BURNSIDĖJ.

Sustreikavo Illinois Central geležinkelio darbininkai.

Vakar rytą sustreikavo Illinois Central geležinkelio freitšapių, paimšapių etc. darbininkai, Burnsidej (Chicago prie-miestis). Darbininkai reikalauja 5 centų daugiau mokeskės valandai. Tokį reikalavimą darbininkai pateikė kompanijai jau dvi savaitės atgal. Kompanija žadėjo apsvastyti, pagaliau pasiūlė jiems pridėti 2 centus valandai. Darbininkai ant to nesutiko ir išėjo streikuoti. Išslyk melė darbą apie 1000 žmonių.

Tai bent "mobilizacija."

Vakar prie Sears, Roebuck and Co. magazino, ką ant 12-tos gatvės, atvažiavo kareiviai su automobiliais ir pradėjo "mobilizuoti" ten dirbančius darbininkus.

Paima nusizūriję, kurį nors vyruką už pažastų ir tempia į automobilį, del viso ko klausdami: — Kiek turi metų, ar esi pilletis ir t.t.

Jei "rekrutas" — labai muistos, tad paleidžia, gi spakainesnius, norinčius tarnauti, ant guminų ratų nuvežė kazarmėna. Armija didėja, kad net mobilizuojamų kaulai braška!

Dar vienos vestuvės.

Neseniai vienas Liet. Soc. Jaun. Lygos narys apsiėdė su Keistučio klubo nare. Abudu pirm apsiėdimo buvo laisvi. Bet kaip vesties reikėjo, tai ir užmokėjo kunigui duoklę.

Kam to reikia. Kam lenkti galvą prieš kunigą. Syki atskratė nuo klerikalų, vėl einamės pas juos. Kai šiaip tai kritikuojama klijūnigai, jų pramanytos apeigos, o vienok paskui užmirštama kritika ir nešama bažnyčion doleriai, už kuriuos bus kalamai darbininkams tamsybės panciai.

Agotos Sunus.

Baisi nelaimė ant gatvės.

Subatos naktį, apie 12 valandą, važiuavau iš Chicago į So. Chicago. Karas bėgo visu smarkumu. Ant 92 gatvės, visai prie pat So. Chicago, karas staugu kėlė tai trynė. Langai išblyrė. Bet mes, važiuavęsi kare, išlikom nesužeisti.

Greit išbėgė iš karo pamatėm, kad jis užsuko ant vežimo, kuriuo vežta svaiginanti gėrimai. Du žmonės numesta nuo vežimo. Nelaimingieji buvo vos gyvuliukai, kaip kraujuose. Kojos jų buvo sulaužytos.

Policijai atvykus sustiejęti nugalėta ligoninė. Musų, važiuavusių kare, 10 asmenų var-daus surašė. Mat, prisieči būti liudininkais.

A. Barzdaitis.

Miesto daržų biuro pranešimas.

Miesto Daržų Biuro darbas vedama visu spartumu. Iki šiol jau arti trijų tukstančių akrų žemės tapo išdirbta, o šią savaitę bus prirengta dar daugiau.

Kadangi žmonės labai tais daržais susirūpinę ir bijosi, kad nepasivėlinus su sodinimu, tai Daržų Biuras praneša, jog žemė bus prirengta pilnai laiku, kad suspėjus juos apsodinti tokiomis daigais, kaip bulvėmis, tomėtimis, pupomis, kopūstais, griešiais ir tt. Kitokioms daržovėms, kur greitai numoksta, laiko sodinimui dar pakanka-mai yra.

Tokių augalų, kurie reikalauja persodinimo, žmonės turėtų jau dabar sėti įvairiuose žeminių priekštuose induose, kaip puoduose, medinėse dėžėse, skardinėse ir tt., kad laiku atėjus būtų galima persodinti į lysves. Tokių daigų, be abejo, turės gėlių augintojai ir departamentinės sankrovos, bet jie toli gražu negalės visų pateikinti, bet geriausia prisiešti jų namie, kaip sakyla, įvairiuose induose.

Nors bulvės sėklai labai brangi, bet vis tik reikėtų rūpintis, juodaugiausia sodinties bulvių. Tai vienas svarbiausių maisto produktų. Taip pat reikia, kur tik galima, sodinties pupų, kadangi sulgi maistingumu jos užima pirmą vietą.

MILDA TEATRAS
VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI
Vodevilius Permaina:
Panedėly, Ketrverg ir Subatoj
Paprasčiomis dienomis pirmas Floras
10c, Balkonas 5c.

Subatos vakarais ir nedėliomis pirmas Floras 15c, Balkonas 10c.
HALSTED ir 32-ra GATVĖ.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Vada visokių reikalų, kaip kriminalinių, taip ir civilinių teismuose. Doro visokių dokumentus ir popierus.
Nami Ofisas: 3923 S. Halsted St. Ant trečio laipo. Tel. Drover 1010.
Miesto Ofisas: 427 N. Dearborn St. 111-13 uly biū. Tel. Central 4411.

Dr. Ramser
AKIŲ SPECIALISTAS
Priežaka visoms tikamoms akims, opom, nūda ir paterimui suoda tykt.
708-38 Milwaukee Ave., ant Chicago Ave. 3-40 lobos. VALANDOS: nuo 9 iki 12 ryto, 1-5 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 9 vak. Tel. Haymarket 244.

DR. A. I. EPSTEIN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas moterų, vyrų, ir vaikų ligų.
Ofisas ir Gyvenimas: 3600 S. Halsted St., Kampas 36-Str. Telephone Drover 4074.
Ofisas atšaras 3610 val. ryto, 1-3 po pietų ir vakarais.

M. SAHUB M. D.
Sėnas Kūna Gydytojas ir Chirurgas, Specialistas Moterų, Vyrų, ir Vaikų ligų, Chroniškos Ligos.
OFISAS: 1879 Milwaukee Ave., Kampas North Ave., Kampas 36-Str. VALANDOS: 9-10 iki 10 ryto, 1-3 iki 9 vak. Tel. 1300 iki 8 ir 7-10 iki 9 vak.

DR. J. VAN PAING
Vyrų Chroniškos Ligos
Elektrika Diagnoza ir gydymas Specialista medelina nuo užuodijimo kraujo
Vandenuota Medega Slapton Ligon 2221 S. KEDZIE AVE. Keloti 22-ros gtv. Valandos: 1-3 po pietų; 7-9 vak.

Dr. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moterų, Vyrų, ir Vaikų ligų.
Valandos: 10-11 ryto, 4-8 po pietų, 7-9 vak. Nedėliomis 10-11 po pietų.
3354 S. Halsted St. artl 34 St. Chicago

DR. J. JONIKAITIS
Medikas ir Chirurgas
3315 S. Halsted St. Chicago

DR. J. JONIKAITIS
Medikas ir Chirurgas
3315 S. Halsted St. Chicago

DR. J. JONIKAITIS
Medikas ir Chirurgas
3315 S. Halsted St. Chicago

DR. J. JONIKAITIS
Medikas ir Chirurgas
3315 S. Halsted St. Chicago

DR. J. JONIKAITIS
Medikas ir Chirurgas
3315 S. Halsted St. Chicago

Dr. Povilas Zilvitis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS: 3103 So. Halsted Street Tel. Drover 7179
VALANDOS: 9-11 ryto; 2-5 po pietų; 6-9 vakare.
GYVENIMAS: 3841 S. Union Ave. Tel. Yards 537.

DR. W. YUSZKIEWICZ
LIETUVISKAS AKIŲ GYDYTOJAS
Kas turi skaudamas arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas jus 1155 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 po piet.

Dr. G. M. Glaser
Praktikuojas 26 metų.
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kurtis 32 st. Chicago, Ill.
Specialistas ant Moterų, Vyrų, ir Vaikų Ligų Chroniškos Ligų Ofiso valandos:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas Tel. Haymarket 687

Dr. A. R. Blumenthal
AKIŲ SPECIALISTAS
Akis išegaminuojam dyka
Gyvenimas yra tuščias kuomet pranyksta regėjimas.
Mes varčijame pagreitintą Ophthalmometru Ypatinai domas atkreipti piamą į vaikus.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; nedėliomis nuo 10 iki 12 dienos.
4449 S. ASHLAND AVE., Kampas 47-8.

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan St., Chicago.
VALANDOS: nuo 8 iki 11 ryto, nuo 5 iki 8 vakare.

JOSEPH C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Kūnas 802-304 National Life Bldg. 19 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 6380-6381. Adara: W. J. Juknia, Ketrverg ir Subatoj vakarais 8 iki 9 vak. vak. po anseriai
1806 MILWAUKEE AVE., Chicago, Ill. Tel. Haymarket 244.

Dr. C. Z. Vezelis
Lietuvis Dentistas
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave. artl 47-tos gatvės.

Vyrų Drapanų Bargaenai
Nauji neatinai, daryti ant užsakymo siutai ir overkoliai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parsiduoda po \$15 ir 25 dolerius.
Nauji, daryti galvai nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkoliai, nuo \$7.50 iki 18 dolerių.
Pilnas pasirinkimas kadliu pamuš-tų overkoltų.
Visai mažai vartoti siutai ir overkoliai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar 65 ir aukščiau. Kelms nuo \$1.50 iki \$4.50. Vaikams siutai nuo \$3.00 iki \$7.50.
— Adara kasdienė, nedėliomis ir vakarais.
S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SKAITYK IR PLATINK "NAUJIENAS"

Si yra Jusų proga dabar!

Mano pirmasė pasekmingo gydymo visų chroniškių ligų vyrų ir moterų yra geresnė negu visų kitų. Per prautis 20 metų aš padariau šį mano special studijavimą: nuo laiku aš pasekmingai gydžiau tukstančius žmonius; aš suradau šalį del vėliausių ir moksliškiausių mašinų ir turiu savo ofise stebėtinai rinkinį mašinų, kurios parodė ir suteikė pasekmes. Jeigu jus gydė kiti ir ne išgydė ir nustojo vilties, tuo kart ateiškite į mano raštine ir leiskite man parodyti jums, kaip lengvai aš galia jums suteikti pagėdaujamą pasekmes.

Nebuk suvadžiotas!
Atminkite, kuomet jus pamatysite mane raštinėje, jus neavdysite paprastu gydytoju. Aš turiu pagarsėjusį vardą, kad kiekviena ypata atsišauktų su užsi-
tikimais ir pasisakytų man savo kelėjimus savo pri-
gimtoje kalboje, paskiau aš padarysiu pilną egzami-
naciją, vartodamas savo galingą X-Ray mašiną; tuo-
kart aš jums pasakysiu ar jūs galite būti tikrai iš-
gydytas.
Jūs nesuagijusiu nuo darbo arba nuo savo paprastų pareigų kuomet jūs paimsite mano gydymą ir atminkit, aš nekuomet ne operuoju, visi gydymai priimami. Del pasikūmo-mano ligonių aš turiu savo laboratoriją ir Vaistų skyrių. Cia aš suteikiu visus reikalingus vaistus ir išegaminuoju kraują ir šla-
pimą. Aš ne spiojiu, bet surandu jūsų tikrą ligą ir užrašu gydymą, kuris suteiks jums pagėdaujamą pa-
sekmes ir kaip galima trumpiausią laiką. Kiekvienas ligonis apžiurimas ypataiškai ir aš užkvečiu atsilankyti į mano puikiai įrengtą ofisą tuojaus. Pasikabėjimas irpatarimai dykai. Kviečiame atsilankyti.

PRIEMIMO VALANDOS:
KASDIE, 9 ryto iki 9 vak.
NEDELIOM, 9:30 iki 1 po piet.

Prof. Doctor Boyd
Specialistas
219 SOUTH DEARBORN STREET, Chicago, Illinois

Prieš pačto ofisą.

Si yra Jusų proga dabar!

Si yra Jusų proga dabar!

SVIESTAS ATPIGO BANKES' COFFEE 26 a lb.

GARSI SANTOS KAVA. Visur parduodama po 28c ir 19c po 30c

SVIESTAS	RYŽIAI	SVIESTAS	ARBATA
Geriausios metonos, so- nos, ne- kur juo, 43c it. gauti ..	Geriausios ryžių, 10c ve- rde, parsi- dauk 7c	Gerias stalaiva sviestas 37c	Primita- da, Geras- noda, vertė 6c parsi- da 40c

WEST SIDE 1878 Milwaukee Ave. 2054 Milwaukee Ave. 1046 Milwaukee Ave. 1010 W. Madison St. 2326 W. Madison St.	1844 W. Chicago Ave. 1886 Blue Island Ave. 3612 W. North Ave. 1317 S. Halsted St. 1815 W. 25th St.	EAST SIDE 1105 W. 33rd St. SOUTH SIDE 2833 Wentworth 2457 S. Halsted 6729 S. Ashland	NORTH SIDE 446 W. Division 716 W. North Ave. 2648 Lincoln Ave. 2444 Lincoln Ave. 1613 N. Clark

MASTER DESIGNING SYSTEM

Puikiausia ir geriausia mokykla Chicagoje, mokina kirpi-
mo ir designing, vyrų ir moterų drabužių.
PASEKINGI MOKYKLAI VISUR.

Mūsų sistema ir ypatikias mo-
kinimas padarys jus žinovu i su-
mą laiką.

Mes turime didžiausius ir ge-
riaus kirpimo-designing ir siu-
mo skyrius, kur mes suteikiame
praktišką patyrimą kuomet jus
mokysitės.

Elektra varomos mašinos mu-
siuvinio skyriuose.

Jūs esate užkveičiami aplanky-
ti ir pamatyti mūsų mokyklą bi-
le laiku — dieną ir vakarais ir
gauti specialiai pigia kainą lai-
ke šio mėnesio.

Petrenos daromos pagal Jūsų
miegą — hile stalties arba dydžio,
iš hile madų knygos.

Diplomai duodami mokiniams.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kasnicka, principals.
Pries City Hall.

118 N. La Salle St., Room 416-417

REIKALAUJI AKINIŲ

Jeigu kentį galvos skaudėjimą,
Jeigu nuolat Tau skaus krinis iš akis,
Jeigu Tau skauda akys,
Jeigu skaitant raides susibėga į kruvą,
Jeigu spauda rodosi Tau dvigubą,
Jeigu turi uždegimą akis,
Jeigu tau skauda akys skaitant arba slyvą, (skaiti) ir
rūkalingas akis.

Duokite apžiūrėti savo akis specialistui akių, kuris turi 18 metų pa-
tyrimo 8v. Valdeikus parapijoje. Šitai silpnai sulgi jus akis ir
akiniui padaromi belankant, labai vidutiniškai tik.

JOHN J. SMETANA

Aldu Specialistas
TRIMKIT MANO UŽRAŠĄ.
1801 SOUTH ASHLAND AVE.
Kampas 18-los gatvės Ant Platt's Aptikos 1-ros anglos.
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 dienos
Tel. Canal 5333.

VIENATINIS REGISTRUOTAS KURAS APTEKORIUS ANT BRIDGEPORTO

VYRAMS IR SUAUGIEMS

Atminkite, kuomet jūs pamatysite mane raštinėje, jus neavdysite paprastu gydytoju. Aš turiu pagarsėjusį vardą, kad kiekviena ypata atsišauktų su užsi-
tikimais ir pasisakytų man savo kelėjimus savo pri-
gimtoje kalboje, paskiau aš padarysiu pilną egzami-
naciją, vartodamas savo galingą X-Ray mašiną; tuo-
kart aš jums pasakysiu ar jūs galite būti tikrai iš-
gydytas.
Jūs nesuagijusiu nuo darbo arba nuo savo paprastų pareigų kuomet jūs paimsite mano gydymą ir atminkit, aš nekuomet ne operuoju, visi gydymai priimami. Del pasikūmo-mano ligonių aš turiu savo laboratoriją ir Vaistų skyrių. Cia aš suteikiu visus reikalingus vaistus ir išegaminuoju kraują ir šla-
pimą. Aš ne spiojiu, bet surandu jūsų tikrą ligą ir užrašu gydymą, kuris suteiks jums pagėdaujamą pa-
sekmes ir kaip galima trumpiausią laiką. Kiekvienas ligonis apžiurimas ypataiškai ir aš užkvečiu atsilankyti į mano puikiai įrengtą ofisą tuojaus. Pasikabėjimas irpatarimai dykai. Kviečiame atsilankyti.

Si yra Jusų proga dabar!

Mano pirmasė pasekmingo gydymo visų chroniškių ligų vyrų ir moterų yra geresnė negu visų kitų. Per prautis 20 metų aš padariau šį mano special studijavimą: nuo laiku aš pasekmingai gydžiau tukstančius žmonius; aš suradau šalį del vėliausių ir moksliškiausių mašinų ir turiu savo ofise stebėtinai rinkinį mašinų, kurios parodė ir suteikė pasekmes. Jeigu jus gydė kiti ir ne išgydė ir nustojo vilties, tuo kart ateiškite į mano raštine ir leiskite man parodyti jums, kaip lengvai aš galia jums suteikti pagėdaujamą pasekmes.

Nebuk suvadžiotas!
Atminkite, kuomet jus pamatysite mane raštinėje, jus neavdysite paprastu gydytoju. Aš turiu pagarsėjusį vardą, kad kiekviena ypata atsišauktų su užsi-
tikimais ir pasisakytų man savo kelėjimus savo pri-
gimtoje kalboje, paskiau aš padarysiu pilną egzami-
naciją, vartodamas savo galingą X-Ray mašiną; tuo-
kart aš jums pasakysiu ar jūs galite būti tikrai iš-
gydytas.
Jūs nesuagijusiu nuo darbo arba nuo savo paprastų pareigų kuomet jūs paimsite mano gydymą ir atminkit, aš nekuomet ne operuoju, visi gydymai priimami. Del pasikūmo-mano ligonių aš turiu savo laboratoriją ir Vaistų skyrių. Cia aš suteikiu visus reikalingus vaistus ir išegaminuoju kraują ir šla-
pimą. Aš ne spiojiu, bet surandu jūsų tikrą ligą ir užrašu gydymą, kuris suteiks jums pagėdaujamą pa-
sekmes ir kaip galima trumpiausią laiką. Kiekvienas ligonis apžiurimas ypataiškai ir aš užkvečiu atsilankyti į mano puikiai įrengtą ofisą tuojaus. Pasikabėjimas irpatarimai dykai. Kviečiame atsilankyti.

PRIEMIMO VALANDOS:
KASDIE, 9 ryto iki 9 vak.
NEDELIOM, 9:30 iki 1 po piet.

Prof. Doctor Boyd
Specialistas
219 SOUTH DEARBORN STREET, Chicago, Illinois

Prieš pačto ofisą.

Gegužinė Šventė.

Tą šventę privalėtų švęsti visi tie žmonės, kurie mintis iš savo rankų darbo, kurie diena dieną dirba, kad palaikytų gyvastį.

Mes, darbininkai, gyvenantys šioj šalyj neturime kitos tokios progos, kur galėtume taip susiramiinti, kaip laike gegužinės šventės.

Susipratę, susiorganizavę darbininkai, be abejonės, žino tos šventės reikšmę. Jie žino, ką reikia daryti, sulaukus jos. Viso pasaulio darbininkai yra begalo, be krašto apskundinti. Juos skriaudžia kaip dvasiškai, taip ir šviesiškai viešpatai. Didžiuma darbininkų kantriai vėlka savo jungą; jie, taip sakant, nenori priešintis piktiui. Bet atsiranda ir tokių, kurie žino teisybės kelią ir bando juo eiti, kad priėjus geresnę ateitį.

Tie susipratę darbininkai permato, jogie tik bendromis pastangomis galima įveikti savo priešą. Tos prieštastinės delei jie organizuojasi. Darbininkų organizacija paliečia ne vien tik kokios nors vienos šalies darbininkus, bet viso pasaulio rankpelnikus. Tie darbininkai, kurie priklauso prie pasaulinės organizacijos vadinais socialistais. Socialistai kas metai stengiasi pabriežti liaudžiai gegužinės šventės reikšmę. Jie rengia apvaikšiojimus, kur aiškinama tos šventės atsiradimas.

Taip, tai darbo žmonių šventė. Ir socialistai, budami darbo žmonių atstovais, stengiasi išnaudoti tą šventę savo tikslams.

Pracitais metais lietuvių socialistų tarpe jautėsi kokis tai apmirimas, apvaikšiojant gegužinę šventę.

Nors šimet negeresnis išlygos, bet mes privalome dėti visas pastangas, kad mūsų, darbininkų, šventė būtų kuo iškilmingiausi.

J. Aceris.

Pranešimai

[PASARGA.—Draugijų pranešimas: Kelbiamie be užmokesties. Pranešimai betgi turi būti pridodami iš vakaro, laisvėliau arba telefonu. Pranešioti ta pačią dieną, kada spausdinamas dienraštis, nebėgali būti įdėti. —"Naujienu" adm.)

Pirmos Gegužės Prakeikimas.—Visos progresyviškos Chicago ir apylinkės draugijos šiuo prašomos nerengti jokių vakarų 1 d. gegužės, nes tą dieną LSS, 4 k. p. rengia grandioziškas prakalbas Mildos svetainėje — 3142 So. Halsted st.

Prakeikimas — paminėjimai Rusijos revoliucijos. Kalbės Naujienu redaktorius P. Grigaitis ir kiti.

Tos prakalbos rengiamos veltui dėl visų Chicago darbininkų. Tad nepamirškite pirmos gegužės prakalbų Mildos svetainėje. LSS. 4 k. p. komitetas.

LSS. 4 k. p. rengia dideles prakalbas gegužės 1 d., 7.30 v.v., Mildos svet., 3142 So. Halsted st. Kalbės "Naujienu" redaktorius P. Grigaitis. Įžanga visiems dykai.

Antraktuose dainuos LMPA. 9 k. p. choras po vadovystę gerb. N. Gugienės. Bus ir kitokių pamarginimų. Darbininkai ir darbininkės, nepraleiskite šio utarninko vakaro, nes tai yra viso pasaulio darbininkų šventė.

Kviečia LSS, 4 k. p. Komitetas.

Indiana Harbor, Ind. — LSS. 217 k. p. rengia prakalbas gegužės 2 d., 8 val. v. Ivanovo salėje, — kampa 137 ir Diodar st. Įžanga visiems veltui.

Kalbės J. Stilonas iš Philadelphia, kuris jau pargarsėjo kaip rimtas darbininkų reikalų gynėjas. Taigi, draugai, eikime paklausti tų nepaprastų prakalbų. Kviečia Komitetas.

Kensington, Ill. — LSS. 130 k. p. ir LMD. "Aido" choras rengia dideles ir svarbias prakalbas apvaikšiojimui Darbininkų šventės utarninke, gegužės 1 d., Stančiko svet., 205 E. 115th str., Kensington, Ill. Pradžia 7.30 v.v.

Kalbės drg. A. Montvidas, dainuos mišrus ir moterų "Aido" choras ir bus monologas "Sufragistė." Kviečiame visus darbininkus ir darbininkes atsilankyti į šias prakalbas. Kiekvienam atsilankančiam bus duodama laikraštis "Kova" dovanai. Visus kviečia LSS. 137 k. p. ir LMDA. choro Komitetas.

Racine, Wis. — LSS. 124 k. p. mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 2 d., 7.30 val. vak., 500 Monument Sq.

Visi kuopos nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų apsvaistui.

Atsivėske draugus prisirašymui prie kuopos.

J. Margis, organ.

LSS. 22 kuopa rengia apvaikšiojimą darbininkų šventės seredėje, gegužės 2 d., 7.30 v.v., M. Mcladzio svet., — 2242 — 23 Place. Kalbės "Naujienu" redaktorius P. Grigaitis ir Antonovs. Bus ir kitų pamarginimų. Darbo žmonės gerai supranta reikšmę gegužinės šventės ir tikimės, kad skaitlingai atsilankys. Kviečia Komitetas.

Lietuv. Tautiškos draugystės "Vienybė" extra susirinkimas atsisbus gegužės 1 d., 7.30 v.v. Geo. Chernauskio svet. — 1900 So. Union ave. Visi nariai būtinai atsilankykite ir atneškite po \$1.00, kaip atmokejimo Martino Vaitkevičiaus pomirtinės.

J. Llapinskas — pirm.

F. Tverjonas ir

D. Diržius —

raštininkai.

Waukegan, Mich. — Gegužės 3 d. LSS. 246 k. p. rengia dideles prakalbas paminėjimui Pirmos Gegužės darb. šventės. Kalbės garsus kalbėtojas, LSS. keliaujantis organizatorius drg. J. V. Stilonas iš Philadelphia, Pa. Nepamirškite visi vietos lietuviai atsilankyti į prakalbas: Lenkų K. R. svetainėje, 112 Beidler str. Pradžia 7.30 val. vakare; įžanga visiems dykai.

Kviečia Komitetas.

Melrose Park, Ill. — Socialistų partijos Lietuvių Skyriaus metinis susirinkimas atsisbus nedėlio, gegužės 6 d., Frank ir James svetainėje, 23 ave. ir Lake gat. Pradžia 12 val. dienų.

Draugai, malonėkite laiku susirinkti, nes turime daug svarbių dalykų apsvaistymui — kas link prisidėjimo prie Sąjungos. Taigi bus rinkimas naujos valdybos šiem metams.

A. J. Stoškus, Organizat.

LSJ. Lygos 1-mos kuopos nepaprastus susirinkimas įvyks gegužės 2 d., 7 val. vakare, Aušros svet., 3001 So. Halsted st., kampa 30-tos gat.

Visi kuopos nariai ir kurie interesuojasi LSJL gerove turi būtinai atsilankyti, nes randasi labai svarbių reikalų, kurie jokiū būdu negalima atidėti ant tolesnio laiko.

J. Kaulinas, rašt.

LSS. 37 k. p. parengia dideles prakalbas gegužės 2 d. 7.30 v. v. D. Shemaičio svet., 1750 So. Union ave. Kalbės drg. T. Dundulis ir drg. J. Gubavičius.

Visi darbininkai ir darbininkės atimkite, kad tai paminėjimas mūsų šventės. Ateikite! Įžanga veltui.

Kviečia Komitetas.

Cicero, Ill. — LSS. 138 kuopa laikys savo mėnesinį susirinkimą gegužės 2d. 7.30 val. vak. Tamulino ir Gudgalio svet., 1447 — 49 ave. ir 15 gat. kampa.

Su pradžia gegužės mėnesio darbininkams reikia sukrustinė vienas nepraleiskite šio susirinkimo. — Organizatorius.

751 W. 35-ta gatvė, Chicago.

SKELBIMAI

Šiose Naujienu skiltyse smulkieji, sulgių rūšies tvarkomieji skelbimai yra pigiausia, greičiausia ir patikimiausia būdai darbo žmonių pramonės geidžiamajam tikslui atsiekti.

Tai tesa. Ir todėl patariame visiems, kurie tik turite kokių reikalų, naudotis Naujienu tvarkomųjų skelbimų skilimi.

Naujienu kasdien skaito dešimtys tūkstančių žmonių. Jie turi įvairių reikalų. Jie ieško įvairių prekių. Jie turi įvairių reikalų. Jie ieško įvairių prekių. Jie turi įvairių reikalų. Jie ieško įvairių prekių.

Skelbimus priima Naujienu Administracija, 1840 S. Halsted St., amerik. pašto, arba telefonu: Canal 1506.

RANDAI

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

ANT RANDOS — Flatai ir kambariai, kurie yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

REIKALINGA darbininkų įliek. Gera proga ant atliekų dirbant prie kvarnų ant mašinos arba varstoto. Atsiuškite į Chicago Malleable Castings Co., 120th and So. Racine ave., West Pullman, Chicago.

REIKALINGA 10 patyrusių vyrų dirbti į scrap iron yard, taigi 2 vežėjų. Atsiuškite į 1717 N. Western Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGA merginų. Gera mokestis. Pastovus darbas. Patent Casing Co., 617 W. 24th Place, arti Wallace st. Chicago, Ill.

REIKALINGA PARDAVEJŲ. Pardavejai, čia yra suaugusias darbas, kuris buvo kuomet nors sutelktas Chicagoje. Šis apgarsinimas paliečia reikalingą 10 veklių vyrų pardavotų gumines synas tiesiai del kostumerių. Patyrimo nereikia — mes pasirinkome išlavintus žmones. Mes norime žmonių, brangiai apmokamus vietas — pastovus darbas. Galite uždirbti nuo \$50 iki \$125 ir savaitę. Atsiuškite prieš pietį.

National Rubber Co., of N. Y. 2112 Michigan Avenue, Chicago, Ill.

REIKALINGA pusininkai. Gera mokestis. Pastovus darbas. Patent Casing Co., 617 W. 24th Place, arti Wallace st. Chicago, Ill.

REIKALINGAS pusininkas į teatro biznį su mažais pinigais — \$400. 4914 W. 14 St., Cicero, Ill.

REIKALINGA pusininko į rakanų sankrovą. Naudame sunkiu apsidirbi. Atsiuškite greitai. O. Adamatis, 736 W. 18 St., Chicago, Ill.

NAMAI ŽEMĖ. TAYO. PATIES. YRA. KALTĖ. JEIGU. TU. NENORI. ATPIGINTI. VALGIU.

Pirk pas mus 2½ akro farmą. Augink visias laukų karys ir augink daržoves ir stebėties, kaip valgis atpigs. Dirbti gali visose Chicago miesto dalyse ir kitur: treis ar štyri kartai eina prie mūsų žemės, 1 viduri miesto, nuoma 140 m. nuėjų. Luosa nuo darbo lauką gali suaukoti prie namų, imdams iš žemės naudą ir sykiu žemę užauginti. Ant lengvų išnuo- keijimų, \$100 imokė, ir po \$45 1 mėnesi. Lotai po \$39 ir augščiau, \$10 imokė ir \$5 mėnesi.

SKUBINKIS, TIK 20 TŲ FARMŲ BŪTUMI. Del platesnių žinių kreipkitės laiku į "Naujienu" Ofisą No. 114; nepamirškite indėti savo adresą.

ADAM WIDZIS, 3222 S. Halsted St., Chicago, Ill. Tel. Drover 2186.

PARSIDUODA 40 ar 80 akro geros žemės Wisconsin valstijoje, arti gražios upeš Pashio, ant labai lengvų išmokejimų; imokė iš pradžių kiek gali, o likusius po \$10 1 mėnesi. JOHN J. LIPSKI, 4616 S. Western Ave., Chicago, Ill.

DABAR Yra laikas tapti ūkininkais, jie yra tarsi žmonėmis, kurie dabar daro pinigų ir darys juos atinančiam laike. Mes valdome didelius žemės plotus Wisconsin, Minnesota ir Montana valstijose, kurias mes apgyvendinsime. Mes paroduodame pigiai, lengvais išmokejimais. Mes norime apgyvendinti lietuvių kolonij. Rašykite tuojau. J. H. Coon, 220-221 Davidson Bldg., Sioux City, Iowa.

PARSIDUODA mažą ukę, tikslai 17 mylių nuo vidurmesio. Reikalinga mažas imokėjimas. Gera žemė. Apimokės pasiteinuti apie \$1 pigiau. Atsiuškite laiku į "Naujienu" Ofisą No. 112.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 40 ar 80 akro geros žemės Wisconsin valstijoje, arti gražios upeš Pashio, ant labai lengvų išmokejimų; imokė iš pradžių kiek gali, o likusius po \$10 1 mėnesi. JOHN J. LIPSKI, 4616 S. Western Ave., Chicago, Ill.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

PARSIDUODA 1916-5 pasasijerių Fordo karas. Visi intaisymai. Bargasas. Atsiuškite į Jos. M. Azukas, 3303 Auburn Ave., Chicago, Ill. Telephone Yards 3036.

RAKANDAI

PARDUODU pigiai rakandus penkiems kambariams. Išvaizduoją į kitą miestą. Atsiuškite tuojau. 1323 Edgemont ave., Chicago. 1-mas blokas nuo 12-tos ir Throop St., 1-mas augštas.

PARSIDUODA rakandai 6 kambariams. Mažai varloti. Priežastis parvaizmo išvaizduoją greitai laiku į kitą miestą. Atsiuškite adresu 3423 Emerald ave., Chicago. 3-čias augštas, iš užpakalio.

DEL GERIAUSIO PAAUKAVIMO. Jauna pora turi parduoti puikius rakandus 5 kambariams, arba atskirai parduoda. Divonas \$912, \$12; taigi \$450 planas, 10 metų garantuotas, už \$120, ir \$200 phonografas, su pagražiniais ir rekordais, už \$60. Viskas varloti tik keletas minučių.

1520 N. Western Ave., Chicago.

JAUNA PORA turi parduoti tuojau penkių kambarių veik naujus rakandus, divonus, Plyer Piano, Cabinet, Phonograph ir tt. Parduosiu atskirai.

Mrs. Robins, 2910 North Ave., 1-mas augštas, prieš Humboldt Park. Chicago.

TURIU parduoti \$165 seklyčia su vėliausios staties už \$30, valgomą kambario staties ir 6 krases už \$20. Karpetas \$10. Komodas, brastinės lovos, paveikslai, frankos \$800. Grogantis Pianos 1917 modelio, \$200.00, \$225 vietojla ir rekordai už \$50.

Varloti vos 90 dienų. 3019 Jackson Blvd., arti Kedzie Ave. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI. ANT PARDAVIMO. Pirk kaip nori ar salia su namu arba be namo. Lietuvių apieklėnė, je ir kur kas daugiau raudais lietuvių muringi namų.

F. Warneke, 951 W. 19th St., Chicago, Ill.

PARDUODU šorą saldinių cigarečių, cigarų, tabako, laikraščių ir tt. raudais labai gerą velti, andros dirgė nuo Halsted gatvės, ant 35-tos, šale ugnagesių ir policijos staties. Daug žmonių prašina. Noriu parduoti greitai, Bargasas.

A. Petratis and Co., 751 W. 35-ta gatvė, Chicago. Tel. Drover 2463.

PARDUODU gražią barzdaskutylę su geriausiais intaisymais. Atsiuškite laiku į 3005 S. Halsted ave., Atlantic City Skyrius.

A. Janauskas, 4563 Wentworth av. F. Sandarga, 5418 S. Princeton av. Kensington, Roselando ir Burnside.

Skyrius: S. Misiunas, 149 E. 107th St. West Side Skyrius: A. Ambrozevičius, 2337 S. Leavitt St. Town of Lake Skyrius: J. Kaulinas, 4601 Hermitage ave., Chicago.

ILLINOIS VALSTIJOJ: Cicero, Ill. J. Matulis, 1314 S. 51st St. Charles, Ill.: W. Grabauskas, 19 W. 2nd St. Melrose Park, Ill.: Chas. Kochones, 2005 W. Lake St. Springfield, Ill.: K. Lagunas, 1736 Malheny Ave. DeKalb, Ill.: Mike Taras, 1148 Market St. Divernoon, Ill.: W. A. Zilinskas, Box 210. Rockdale, Ill.: via Joliet, D. Lukša, 140 Moon Ave. Westville, Ill.: St. Mazrėmas, Barber Shop, State St. Waukegan, Ill. J. Miloszevičius, 801 — 8th St. So. Chicago, Ill.: Max Feldman, 8904 S. Houston Ave. Rockford, Ill.: St. Petruskas ir Rakevičius, 1012 S. Main St. W. Pullman, Ill.: W. Flypas, 720 W. 120 St. Harvey, Ill.: Z. Putramentas, 15725 Finch Ave. Chicago Heights, Ill.: M. Remelka, 1330 — 15th Ave. Spring Valley, Ill.: A. Jukubauskas, 516 Cleveland St. Kewanee, Ill.: K. Valančionas, 506 E. 7 St. Pana, Ill.: W. W. Petratis, 210 W. Wash St. Livingston, Ill.: K. E. eRtulis, E. St. Louis, Ill.: Žičkus, 459 Collinsville Ave. Springfield, Ill.: K. Stočkus, 1530 Sangamon Ave. E. St. Louis, Ill.: K. Zukauski, 123 St. Clair Ave.

MASSACHUSETTS VALSTIJOJ: Montello, Mass.: B. P. Miškinis, 35 Arthur St. Worcester, Mass.: M. Paltanavičius, 15 Millbury St. Montello, Mass.: P. Karpis, 175 Ames St. Montello, Mass.: A. Puodžiūnas, 135 Ames St. Lowell, Mass.: J. Bonušas, 50 Charles St. Lawrence, Mass.: A. Ramanauskas, 101 Oak St. Montello, Mass.: P. Stiga, 8 Arthur St.

NEW JERSEY